Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ГАЗЕТА 1966 ЙИЛ 1 ИЮЛДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 7 (5. 898) • 1986 йил 9 январь, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

XXII Тошкент область партия конференцияси делегати

ОЛДИНГИ МАРРАДА

...Ҳисобот-сайлов йиғилиши қизғин, ишчанлик руҳида, танқид ва ўз-ўзидан танқид асосида ўтаётган эди. Сўзга чиққанлар гапни тўғридан-тўғри корхона коллективи ҳал этиши лозим бўлган муаммолардан бошлашарди. Масалан, пластмассадан кенг фойдаланиш, янги дастгоҳларни ўрнатиш, уларни унумли ишлатиш учун малакали мутахассислар тайёрлаш, бригада усулини кенг ёйиш ва бошқа долзарб масалалар кўтарилди.

Ўшанда коммунист Раззоқованинг хаёлидан кўпгина ўйлар ўтди. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ўн биринчи беш йилликни барча асосий техник кўрсаткичлари бўйича адо этди. Кейинги йилларда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга айниқса катта эътибор қаратилди. «КПСС XXVII съездига —27 зарбдор ўн кунлик!» шиори остидаги мусобақада унинг ўзи ҳам актив иштирок этиб келди. Бутун коллектив беш йиллик планда кўзда тутилганидан анча кўп маҳсулот тайёрлади. У меҳнат қилаётган коллективнинг ижодий активлиги, меҳнат ва сиёсий кўтаринкилиги тобора ошиб бораётганини биргина рақамдан — меҳнат унумдорлиги планга қўшимча икки процент ошгани, маҳсулот таннархи эса 0,5 процент камайганидан билиш мумкин. Ўтган беш йилликда корхонада кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш муваффақиятли ўзлаштирилди.

Бироқ, Раззоқовани ўйлантираётган бошқа нарса эди. Шунчалик ютуқларга эришилганига қарамай, докладчи — партия комитетининг секретари Абдураҳмоновнинг докладида ҳам, бошқа сўзга чиққан коммунистларнинг нутқларида ҳам кўпроқ йўл қўйилган камчилик ва нуқсонлар, муаммоларига эътибор қаратилди. «Жуда ҳаққоний фикрларни айтишяпти!»—деб ўйлади у.

Ахир, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масаласига бағишлаб партия Марказий Комитетида ўтказилган кенгашда, кейинги Пленумларда, ўртоқ Михаил Сергеевич Горбачевнинг нутқларида инженер-техник ходимлар, машинасозлик ходимлари олдига жуда катта вазифалар қўйилган-да.

Ана шундан буён орадан анча вақт ўтди. Унинг кўз ўнгида муайян даражада структура ўзгаришлари қилинди. Ихчам технологик системалар, роботлашган комплекслар, бошқаришнинг электрон системасини ишлаб чиқиш бўлимлари ташкил этилди. Микропроцессорли техника лабораториясини бунёд этиш бўйича қизғин иш олиб борилди. Аммо, мураккаб техникани «булбулдек сайратадиган» инсоннинг олтин қўлларидир. Галина Нурматовна лойиҳа ишларини механизациялаш ва лойиҳаларни ишлаб чиқариш бўлимида инженер-экономист бўлиб ишлайди. Нозик ва мураккаб техника инжиқликларини ҳам, уни бошқариш учун сезгирлик ва малака нақадар зарурлигини ҳам жуда яхши билади. Шу сабабли бу ерда унинг ҳамкасблари сафига яна 240 га яқин ишчи келиб қўшилди. 800 дан зиёд ҳамкасбларининг, 700 га яқин инженер-техник ходимларнинг малакаси оширилди. Қолаверса, меҳнат ва дам олиш шароитлари ҳам ишчиларнинг турар жой, маиший шароитлари ҳам яхшиланиб боряпти. Инсон омилига эътибор деб шуни айтсалар керак-да! Бўлим партия ташкилоти секретарининг ўринбосари сифатида бу борада ҳам жонкуярлик қилмоқда.

Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги, томчида қуёш акс этганидек у ишлаётган корхонада яққол акс этиб турибди. Фақат кейинги вақтнинг ўзидагина иккита турар жой биноси ишчилар ихтиёрига берилди. Унда бирлашманинг 120 ходими ҳовли тўйлари ўтказди. «Радуга» пионер лагерида қишки сузиш ҳавзаси фойдаланишга топширилди. Бу ерда ишлаётганлар учун маиший хизмат кўрсатиш комплекси муҳайёдир. Булар ҳаммаси корхона маъмурияти, партия ва бошқа жамоат ташкилотлари олиб бораётган ишлар самараси эканлигини жуда яхши ҳис этади.

Аммо коммунистлар ҳеч қачон эришилган ютуқлар билан кифояланган эмаслар. Станоксозлар ўн иккинчи беш йилликда 10 та ихчам автоматик линия ишлаб чиқаришни режалаштиришган. Бунинг учун эса коммунистлар масъулиятини янада оширмоқ керак. У ўз ишига лоқайд қарайдиган, ишни сусайтириб юборган, ташаббус кўрсатмаётганлар билан сира муроса қилолмайди. Зарур бўлса корхона партия комитетига, цех партия ташкилотига ана шу участкалардаги ишларни яхшилаш юзасидан қимматли таклифлар билан киради. Қолаверса, ҳозирги долзарб вазифалар ҳар бир инженер-техник ходимдан ижодий изланишни талаб этади. Г. Раззоқова бугунги ходим фақат компьютер ва ҳисоблаш техникасини қўллаш асосларинигина билиб қолмай, балки бу соҳадаги барча янгиликлардан хабардор бўлиши, уларни муттасил ўрганиб бориши, жажжи электрон-ҳисоблаш машиналарини қўллаш, мураккаб техникани мукаммал эгаллаши лозимлигини кўп ўқдиради. Бу мода эмас, чақириқ ҳам эмас, балки шу куннинг талаби, партия даъватидир. Албатта эришилган ютуқларда ўзининг ҳам озми кўпми ҳиссаси борлигини яхши тушунган Г. Раззоқова ҳамиша олдинги марраларни кўзлаб иш тутмоқда. Негаки коммунист деган юксак ва шарафли ном доимо олға ундайди. XXII Тошкент область партия конференциясининг делегати бўлиш эса бу масъулиятни янада оширади.

Ҳ. ИКРОМОВ.

СУРАТДА: «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг инженер-экономисти Г. Раззоқова.

КПСС XXVII съезди

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ— КОММУНИСТЛАР АНЖУМАНИГА!

ИЛҒОРЛАР НАМУНАСИ

Тамара Абседова етакчилик қилаётган бригада «Микконд» заводида ўтган йилги энг яхши натижага эришиб, зафар қучган эди. Коллектив беш йил давомида етти йиллик топшириқни уддалаган эди. У юксак суръатни давом эттириб, янги йилда ҳам зарбдорларча меҳнат қилмоқда. Ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи ҳафтаси топшириғи 140 процент адо этилганлиги бунинг далилидир.

Л. Проценко, Н. Шабалин, П. Клевцев, С. Бурхамиддинов сингари бригада аъзолари кўп йиллик тажрибага эга бўлганликлари учун ҳар қандай топшириқни уддалашлари мумкин. Улар пайвандчилик, йиғувчилик, слесарлик, токарлик вазифаларини ҳам бир вақтнинг ўзида бажараолдилар. Ана шу юксак малака умумий кўрсаткичларни яхшилашга, буюмларни фақат аъло сифатда тайёрлашга ёрдам бермоқда.

Коллектив КПСС XXVII съезди очиладиган кунга қадар шу йилнинг биринчи квартали топшириғини бажаришга аҳд қилди. Бригада аъзолари беш йилликда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 142 процентга етказишни ҳам режалаштириб қўйишди.

БЕЛЛАШУВ САМАРАСИ

«Госкомсельхозтехника»нинг Тошкент тажриба ремонт-механика заводи коллективи янги йилни ишлаб чиқариш суръатини ошириш билан бошлади. Дастлабки ҳафта якунида коллективлар ва ишчилар ўртасидаги илғорлар аниқланиб, уларга мукофотлар топширилди.

Б. Отаматов, В. Казачков Л. Мидатова етакчилик қилаётган бригадалар кўп ва сифатли маҳсулот тайёрлашда бошқаларга намуна кўрсатишди. Ишчилар ўртасидаги шахсий беллашувда эса Н. Насибуллин, А. Назаренко, Д. Иброҳимов, И. Муҳаммаджоновлар алоҳида намуна кўрсатишди. Бу ишлаб чиқариш илғорлари ҳафталик топшириқни 120—130 процент бажариш билан бирга, маҳсулотларни фақат аъло сифатда тайёрлашга эришдилар.

ҲАЙДОВЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Шу кунларда «Главташпассавтотранс» бошқармасининг 2-автомобиль комбинати ҳайдовчилари социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. КПСС XXVII съездини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олишга сўз берган корхона фидокорлари янги йилнинг илк квартали план-топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун курашишмоқда.

Коллективнинг жонкуярлиги сабабли ўтган йил топшириқлари муваффақиятли бажарилди. Планни 27 декабрдаёқ дўндирган ҳайдовчилар планга қўшимча равишда икки миллион сўмликдан кўп даромад келтирдилар. Йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданияти ҳам анча яхшиланди. Корхонанинг Р. Мингалиев, Б. Ниёзохунов, П.Горбунов, Б. Ивушнов, М. Майзенберг сингари ҳайдовчилари, айниқса бошқаларга намуна бўлишмоқда. Ҳозирги кунда 35 бригада съездолди мусобақасида юксак кўрсаткичларни қўлга киритяпти.

«Қизил шанбалик» тўлқинида

МАШИНАСОЗЛАР ТАШАББУСИ

«Ташсельмаш» заводининг 22-йиғув цехи. Корхона барча цехларининг вакиллари мана шу бош конвейер атрофига йиғилган. Уларнинг қўлларида «Зарбдор меҳнатимиз —КПСС XXVII съездига!», «Меҳнатимиз тинчлик ишига хизмат қилади», «Ҳамма — коммунистик шанбаликка!» деб ёзилган алвонлар кўзга ташланади. Машинасозлар умумзавод митингига ана шундай юксак ватанпарварлик кайфияти билан, мамлакатимиз пешқадам коллективларининг КПСС XXVII съезди шарафига Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигини ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини қўллаб-қувватлаш учун келдилар.

1-қуюв цехининг стерженчиси, КПСС аъзолигига кандидат Марина Соломатинага сўз берилади. Цехимиз коммунистик меҳнат коллективи унвонига эга, ҳамиша ана шу фахрли унвонни оқлашга интилади, дейди у. Ўтган йили биз йиллик топшириққа қўшимча 100 тонна қуйма тайёрладик, бу йилги кўрсаткичлар ҳам чакки эмас.

КПСС XXVII съезди шарафига Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигини ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни цехда мамнуният билан кутиб олишди. Унда барча қуювчилар иштирок этишади. С. Амбарцумов бошлиқ қолипловчилар ва М. Коптилов бошлиқ қуювчилар бригадалари шу куни план топшириқларини ортиғи билан бажаришга қарор қилишди. Унинг ўзи эса смена нормасини 1,5 баравар бажаришга аҳд қилди.

14-цех слесарь-ремонтчиси Э. Муҳамедов, 10-цех бошлиғи Г. Е. Кессельман, 22-цех катта мастери В. И. Мелко ва бошқалар ўз коллективларининг шу куни тўла сафарбарлик билан, беғараз меҳнат қилишга шай эканлигини маълум қилдилар.

— Йиғув цехининг зарбдор меҳнати кўп жиҳатдан тракторсозларга боғлиқ, — деди В. И. Мелко. — Улар бизга коммунистик шанбалик куни қанча трактор етказиб беришса биз шунча «зангори кема»ни тайёр маҳсулотлар майдончасига жўнатамиз. Шак-шубҳа йўқки бош конвейер бир маромда ишлайди.

Митингда жуда кўп комсомол ва ёшлар ҳозир бўлишди. Пресслoвчи Наталья Финько уларнинг ватанпарварлик туйғуларини ифодалаб шундай дейди:

— КПСС XXVII съездига бағишланган коммунистик шанбалик куни комсомолларга хос шижоат билан меҳнат қиламиз. Ёшларнинг ҳаммаси шанбаликка чиқиб фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлайдилар. Чунки бизнинг шу кунги беғараз меҳнатимиз Ватанга, партияга, тинчлик ишига мўлжалланган.

Митинг қатнашчилари резолюция қабул қилдилар. Унда мамлакатимиз илғор коллективларининг КПСС XXVII съезди шарафига Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигини ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини қўллаб-қувватлаймиз, шу куни юксак унумли, сифатли меҳнат қиламиз, деб қайд этилган. Машинасозларнинг шу кунги иш ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

Ишлаб чиқариш ва план-иқтисод бўлимларида яқин кунларда барча цехлар, умуман завод коллективи учун топшириқлар ҳисоблаб чиқилади. Шу билан бирга ҳозирданоқ айрим бригадалар ўз режаларига эга. Жумладан қўш Меҳнат Шуҳрати орденларининг кавалери, 15-механика-йиғув цехи бригадири Юрий Иванович Степаненко митингдан сўнг бизнинг бригадамиз Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида 10 мингта деталь тайёрлайди, улар билан 36 та пахта териш комбайни комплектланади, деди.

Биз Юрий Ивановичдан заводнинг аксарият бригадалари қатори у бошлиқ бригада ҳам партия анжумани арафасида икки ойлик план муддатидан илгари бажарилганлиги ҳақида рапорт бериш ниятида эканлигини билиб олдик.

Р. ГАЛИНА.

СУРАТДА: «Ташсельмаш» заводида Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигини ўтказишга бағишланган митингда.

М. Нуриддинов фотолари.

Техника янгилиги

ДВИГАТЕЛЬ СОЗ ИШЛАЙДИ

«Узавторемонт» бирлашмасининг конструкторлик — технология бюросида автомобилларнинг двигателларини соз ишлата оладиган янги такомиллашган ускуна ишлаб чиқилди. У 5-автомобиль ремонти заводида ишлаб чиқаришга тадбиқ этилди. Бу янгилик енгил автомобилларнинг двигателидаги мойли каналларни тозалашга ва ювишга мўлжалланган.

Янгиликни қўллаш натижасида меҳнат унумдорлиги ошмоқда ва автомобиллар қисмларидаги мойли каналларни ювиш сифати яхшиланди, меҳнат маданияти ўсмоқда.

Мутахассислар ихтиро этган бу ускунадан йилига 400 сўм иқтисодий фойда олинади.

ЮК ТУШИРИШ ТЕЗЛАШАДИ

«Главсредазирсовхозстрой» бошқармасининг «Оргтехстрой» институти мутахассислари юк туширишда ишлатиладиган экскаваторнинг меҳнат унумдорлигини оширишга эришмоқдалар. Улар юк тушириш ишларини механизациялаш даражасини анчагина оширадиган янги мосламани экскаваторга ўрнатдилар.

Илгари темир йўл платформаларидан тўкилувчи материалларни тушириб олишда ишлатиладиган экскаваторнинг чўмичидан кўпгина материал тўкилиб кетар эди. Шундан кейин юкнинг 40 процентини қўлда тушириб олишга тўғри келарди.

Янги мосламани тадбиқ этиш натижасида экскаватор чўмичининг ишлаш имкониятн оширилди. Натижада меҳнат унумдорлиги уч марта ўсди, юк тушириш ишлари таннархи йилига 35,7 минг сўм камайди. Бундан ташқари 13 ишчини бошқа ишларга ўтказиш имконияти яратилди.

Янгиликдан бир йилда кўриладиган иқтисодий самара 34,5 минг сўмни ташкил этади.

ЛОЙИҲАЧИЛАР— ТОШКЕНТЛИКЛАРГА

«Средазгипроторг» институтининг мутахассислари Тошкент аҳолисига қулайлик яратиш мақсадида изланмоқдалар. Институтнинг А. Петрунин бошчилигидаги лойиҳачилар группаси гўшт ва гўшт маҳсулотлари сақланадиган музхонанинг дастлабки навбатини лойиҳалашга киришди. Бу йирик индустриал омбор шаҳримизда бунёд этилади. 40 минг тонна маҳсулотни турли камераларда сақлай оладиган катта музхона шаҳар аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда қўл келади.

Катта музхона-омборнинг биринчи навбати ўн минг тоннага мўлжаллаган бўлиб, ундаги барча ишлар механизмлар зиммасига юкланади.

Ана шу институтнинг лойиҳачиси Д. Шчербаков раҳбарлигида яратилган яна бир лойиҳа шаҳар аҳолиси манфаатини кўзлаб амалга оширилаётган тадбирлардан биридир. Мутахассислар лойиҳаси асосида Тошкент яқинидаги Ленин номли колхозда 5-мева ва сабзавот комбинатининг дастлабки навбати қурилиши бошлаб юборилди.

Пойтахт қурилишларида

МАССИВ ЧИРОЙИ

Юнусобод массиви кун сайин чирой очмоқда. Бу ерда кўплаб турар жой бинолари, маданий-маиший объектлар қурилиб, фойдаланишга топширилмоқда. Ўтган йили массивда иккита поликлиника, бешдан ортиқ магазин бинолари қуриб битказилди. Ҳозир улар аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда.

Массивда ўн иккинчи беш йилликда ҳам кенг планда қурилиш ишлари олиб борилади. Жумладан, 780 минг квадрат метр уй-жой қурилади. Массивга қарашли биргина 12-кварталнинг ўзида иккита мактаб ва учта болалар боғча қад кўтаради. Бундан ташқари қатор маданий-оқартув бинолари ва маъмурий идоралар қурилади.

Умри боқий дўстлик

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар боғлаш Ўзбекистон жамиятининг фотолабораторияси жаҳоннинг турли мамлакатларида намойиш этиш учун «Ўзбекистон ўн биринчи беш йилликда» деб номланган фотокўргазмани тайёрлади. КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездига бағишланган бу суратлар кўргазмаси жаҳоннинг 45 мамлакатида намойиш этилади. Экспонатлар юбориладиган мамлакатлар орасида, ГДР, Ҳиндистон, Афғонистон, Монголия, Шри-Ланка сингари мамлакатларнинг номлари бор.

Чет эл мамлакатларининг томошабинлари бу фотокўргазмада ўтган йилларда Тошкентда ишга туширилган метрополитеннинг Алишер Навоий номли станцияси, «Москва» меҳмонхонаси, Шредер номли боғдорчилик-узумчилик илмий-тадқиқот бирлашмасининг наботот олами, пойтахт областидаги «Рассвет» чорвачилик комплекси ютуқлари, Тошкент халқаро кинофестивали учрашувларига доир жуда кўп лавҳаларни кўришга муяссар бўладилар.

БУТУНИТТИФОҚ КОНКУРСИ ҒОЛИБИ

Бутуниттифоқ китобсеварлар жамияти ўтказган «Севимли китоблар саҳифаларида» конкурси шаҳримиз мактаблари ўқувчиларида ҳам яхши қизиқиш уйғотди. Бу конкурсда муваффақиятли қатнашган Собир Раҳимов районидаги 196-ўрта мактаб ўқувчиси Музаффар Убайдуллаев яхши натижаларга эришди.

Бутуниттифоқ китобсеварлар жамиятининг Фахрий ёрлиғи ва совға китоблари ўқувчига шу мактабда тантанали топширилди. Совға китоблари орасида Ж. Вернинг «Сеҳрли орол», В. Жуковскийнинг баллада ва шеърлар китоби бор.

М. ИБРОҲИМОВ.

Ж. МАРШЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПАРИЖ. ФКП Бош секретари Ж. Марше Франция Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган матбуот конференциясида ҳукуматнинг «Иш вақтини тартибга солиш» тўғрисидаги қонун лойиҳасини кескин танқид қилди.

Йирик капитал манфаатларига хизмат қиладиган бу қонун лойиҳаси Франция меҳнаткашлари орасида ишсизлар мислсиз кўпайишига, эксплуатация кучайишига ва турмуш даражасининг пасайиб кетишига олиб келади. Қонун лойиҳаси касаба союз ҳаракатига қарши қаратилган бўлиб, пролетариат бирдамлигига путур етказишга, меҳнаткашларнинг социал ғалабаларини йўққа чиқаришга мўлжалланган, деди у.

Франция коммунистлари мамлакат ҳукуматини ўз измига буйсундирган йирик капиталнинг ниятларини барбод этишга қатъий аҳд қилганлар. ФКП ҳамма жойда қонун лойиҳасига қарши кураш олиб бориш ниятидадир ва касаба союзларнинг қудратли мададига таянади. Энг йирик касаба союз ташкилотлари ҳозирдаёқ қонун лойиҳасига қарши чиқдилар.

Ж. Марше мамлакатнинг барча тараққийпарвар кучларини ФКП ва касаба союзлар теварагида жипслашишга, корхона эгаларининг халққа зид қонун лойиҳасини парламентдан ўтказиб олишга уринишига қаттиқ зарба беришга даъват этди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЭРОН—ИРОҚ ФРОНТИДА

БАҒДОД. Ўтган кунлар давомида Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Басра шаҳридан шарқроқдаги районда ҳамда «Дажла дарёсидан шарқроқдаги» участкада 143 марта жанговар учиш қилди. Бош ҳарбий қўмондонлик ахборотида айтилишича, душманнинг солдат ва офицерлари ҳамда техникасига оғир талофот етказилган. Фронтнинг марказий участкасида Эрон бўлинмаларининг ҳужуми даф этилган.

Ироқ авиацияси кеча Харк оролидаги нефть қуйиш иншоотларини яна бомбардимон қилган.

Эроннинг узоққа отувчи артиллерияси Мандали шаҳри атрофини ўққа тутган.

* * *

НИКОСИЯ. Эроннинг Ирна ахборот агентлиги хабар қилишича, кеча бутун фронт бўйлаб шиддатли артиллерия отишмалари давом этган. Ўнлаб ироқликлар ўлдирилган ва ярадор қилинган, мустаҳкамланган пунктлар, турли жанговар техника яксон қилинган.

Эрон қўшинлари Мажнун ороли районида душман ҳужумини қайтарган ва ўзи эгаллаб турган позицияни контрол қилиб турибди.

Эрон ҳарбий вакили кеча Эроннинг ҳарбий самолёти уриб туширилганлиги тўғрисидаги хабарни рад этди.

Ироқ артиллерияси Эроннинг Ободон ва Сердешт шаҳарларини ўққа тутди. (ТАСС).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

ҲАЁТИМИЗ ПРОГРАММАСИ

Партиянинг съездолди ҳужжатларини муҳокама қиламиз

Таклифларимиз

ДАЪВАТ

Таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави лойиҳаси ҳозирги пайтда коммунистлар олдига юксак талаблар қўйди. Унда ҳал этишимиз лозим бўлган вазифаларнинг кенг миқёси ва теранлиги ҳисобга олинган. Устав лойиҳасидаги ўзгартишлар ички партиявий демократияни кенгайтириш билан бирга, биз коммунистларнинг ташаббускорлигини ва активлигини оширишга ундайди. Зиммамиздаги масъулиятларни янада оширишни тақозо этади.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1985 йил) Пленуми маъқуллаган бу Устав лойиҳаси муҳокамасида барча коммунистлар актив иштирок этишди. Бу муҳокама меҳнат коллективи олдида турган конкрет вазифалар билан узвий боғлиқ ҳолда ўтказилди.

Лойиҳанинг «1. Партия аъзолари, уларнинг вазифалари ва ҳуқуқлари» бобининг тўртинчи параграфидаги **«партияга аъзо бўлиб кирувчилар... ишлаб чиқаришда ва жамоат ишларида ўзлари билан камида бир йил бирга ишлаб таниган» кишилар рекомендациясини тақдим этиши тўғрисидаги жумлага «бир йил эмас, камида икки йил бирга ишлаб таниган»** деб ёзиб қўйишни таклиф қиламан. Чунки бир йил нисбатан камлик қилади, албатта. Икки йил ичида эса партияга аъзо бўлиб кирувчининг сиёсий, ахлоқий ва ишчанлик сифатлари кўпроқ ойдинлашади, қолаверса, партия сафига ҳали коммунист деган номга унчалик лойиқ бўлмаган айрим кишиларнинг кириб қолишига чек қўйилади.

Партияга қабул қилиш масаласига партия ташкилотлари қанчалик жиддий ёндошсалар, шунчалик партия сафига кирувчилар масъулиятни юксак даражада ҳис этишади. Буни унутмаслик керак.

В. ГОЛУБЕНКО,
В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводи ишчиси.

ЗАРБДОРЛАР САФИДА

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритиб келмоқда. Бунга корхонада ишчи ва хизматчиларнинг самарали меҳнати, изланишлари туфайли эришиляпти. Шу кунларда ишлаб чиқариш бирлашмасида партия съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа авж олдирилган. Корхонада съездолди ҳужжатлари кенг муҳокама этилиб, янги истиқболли режалар белгиланаётир.

Ишлаб чиқариш бирлашмасида КПСС XXVII съезди шарафига бошланган зарбдор ўн кунликлар мунтазам якунланиб бормоқда. Ҳар ўн кунлик ғолиби аниқланиб, илғорлар моддий ва маънавий рағбатлантирилаётир. ВЛКСМ аъзоси Гулнора Тошматова корхонада ташкил этилган социалистик мусобақада бир неча бор ғолиб чиқди. Мана саккиз йилдирки, Г. Тошматова ўз касбини шарафлаб ҳамкасбларига ўрнак бўлаётир. Айни кунларда зарбдор ишчининг меҳнат календарида 1987 йилнинг февраль ойи ҳисоби очилган. Шу билан бирга зарбдор ишчи бажараётган иш доимо сифатли бўлмоқда.

СУРАТЛАРДА: илғор ишчи Г. Тошматова; корхона цехларида. Ҳ. Шодиев фотолари.

КОМСОМОЛ-ЁШЛАР — СЪЕЗДОЛДИ ВАХТАСИДА

Тошкент шаҳар комсомол комитетининг бюро мажлисида В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол комитетининг КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш бўйича амалга ошираётган ишлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси зарбдор комсомол қурилишидир. Бу ерга ҳар йили 300 дан зиёд йигит ва қиз комсомол йўлланмаси билан келяпти. 600 га яқин ёш корхонанинг база ҳунар-техника билим юртини тугатганидан сўнг ишчи фаолиятини бошламоқда. Корхона комсомол ташкилоти шаҳардаги энг йирик ва яхши ташкилотлардан биридир. Буни ёш авиасозлар амалга ошираётган ишлар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Съездолди зарбдор меҳнат вахтасида 115 комсомол-ёшлар бригадаси иштирок этмоқда. Кўп маҳсулот тайёрлаш ва ишни сифатли бажаришда Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Виктор Подошовка, Владимир Третьяков, Бахтиёр Маннопов, О. Бобожонов, Москвада ўтказилган студент ва ёшларнинг XII Жаҳон фестивали иштирокчиси Юрий Спирин сингари ўнлаб илғорлар намуна кўрсатишмоқда.

А. Циганков етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси КПСС XXVII съезди шарафига дастгоҳларга хизмат кўрсатиш зонасини 1,5 марта оширишга қарор қилди. Слесарь Ю. Спирин эса съезд очиладиган кунга қадар 1986 йилнинг биринчи квартали топшириғини уддалашни белгилади.

О. Бобожонов етакчилик қилаётган бригаданинг «Коллективда бирон марта ҳам жамоат ва меҳнат интизоми бузилмайди» шиори остидаги ташаббусини корхонадаги барча бригадалар қўллаб-қувватлашди. С. Норкин етакчилик қилаётган бригада ташаббусига қўшилган барча комсомол-ёшлар коллективлари ўз составларига Совет Иттифоқи Қаҳрамонларини қабул қилишди. Уларнинг ҳисобига ишлаб топилган икки ярим минг сўмликка яқин маблағ совет Тинчлик фондига ўтказилди.

Бирлашмадаги барча комсомол-ёшлар бригадалари зиммаларига оширилган социалистик мажбурият, муқобил план қабул қилишди. Улар КПСС XXVII съезди номидаги бригада номини олиш учун бошланган мусобақада актив иштирок этишмоқда.

Коллектив эришаётган ютуқларда ёш самолётсозларнинг ҳам салмоқли ҳиссалари бор. Бирлашма меҳнатчилари КПСС XXVII съездини икки кун тежалган хом ашё ҳисобига маҳсулот тайёрлаш билан нишонлашга аҳд қилишди. Ёш ҳайдовчилар ёнилғи ва мойлаш материалларини тежаш бўйича кураш бошладилар.

Бирлашма комсомол комитети КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленуми, КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга бағишлаб ўтказилган кенгаш қарорлари асосида ўз ишини қайта ташкил этмоқда. Бу ерда ёш ихтирочилар ва рационализаторлар совети ишлаб турибди. Шунингдек, «Ёшларнинг техника ижоди», «Энг яхши цех», «Энг яхши ижодкор ёшлар бригадаси», «Энг яхши ёш рационализатор» конкурсларини ўтказиш бўйича низом ишлаб чиқилди. Беллашувларга якун чиқарилаётганида ана шу низом талабларига тўла амал қилинмоқда.

Ўтган йили Алексей Карпов, Сергей Меньшиков, Рашид Соипхонов энг яхши рационализаторлар деб тан олиндилар. Иш жараёнларини такомиллаштириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга хизмат қиладиган рационализаторлик таклифлари учун беш комсомол аъзоси Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди.

Робот техникаси бўлими комсомолларининг «Янги техника жараёнларини жорий этишга комсомол ғамхўрлиги» шиори остида бошлаган ташаббуси маъқулланди ва қўллаб-қувватланди. Ҳозир корхонада ёшлар конструкторлик бюроси ташкил этилмоқда.

Комсомол ва ёшлар ишлаб чиқаришда фаол иштирок этиш билан бирга, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишида ҳам актив фаолият кўрсатишяпти. Улар корхона базасидаги ўрта мактаб ва ҳунар-техника билим юртларига самарали оталиқ ёрдами кўрсатишмоқда.

Шаҳар комсомол комитети бюросида «Комсомол прожектори»нинг кўнгилли халқ дружинаси штаби билан ҳамкорликда ичкиликбозликка қарши курашни анча активлаштирганлиги ҳам таъкидлаб ўтилди. Ўтган йили бу борада цех ва бўлимларга 170 дан зиёд хабар етказилди. Ҳушёрхонага тушиш ҳоллари дарҳол комсомол йиғилишларида муҳокама қилиниб, айбдорга жиддий чора кўрилмоқда. Кўнгилли халқ дружиначиларининг комсомол оператив отряди Ҳамза район ички ишлар бўлимининг балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш инспекцияси билан яхши алоқа ўрнатган. Ўтган йили қонунбузарликнинг олдини олишга хизмат қиладиган 80 дан зиёд рейд ўтказилди. Бу рейдлар бирлашмада совет қонунчилигини мустаҳкамлашга, ёшларни тарбиялашга хизмат қилди.

Шаҳар комсомол комитетининг бюросида эришилган муваффақиятлар билан бирга бирлашма комсомол комитетининг ишидаги мавжуд камчиликлар ҳам кўрсатиб ўтилди. Йигит ва қизларни зарбдор меҳнатга жалб этишдаги мавжуд резервлардан тўла фойдаланилмаяпти. Ёш авиасозлар Тошкент политехника институтининг самолётсозлик факультети билан алоқани мустаҳкамлашлари зарур. Шунингдек, корхонадаги ДОСААФ бошланғич ташкилоти ҳам ўз фаолиятини активлаштириши керак бўлади.

БОЛАЛАР — ДУНЁ ШОДЛИГИ

Мазкур Программа лойиҳаси улуғ Коммунистик партиямиз ғамхўрлигининг яна бир яққол исботи бўлди. Совет кишиларининг нурли истиқболини ўйлаб тузилган бу буюк ҳужжат зарварақларида барчамизнинг орзу-тилакларимиз ўз аксини топган.

Ҳамма қатори мен ҳам уни ички бир ифтихор, қувонч, миннатдорчилик билан синчиклаб ўқиб, ўрганиб чиқдим. Унинг бир бандида: **«Аҳолини вақтли матбуот, ижтимоий-сиёсий, бадиий, ўқув ва болалар адабиёти нашрларига эҳтиёжи тўлароқ қондирилсин»**, деган жуда ўринли таъкид бор. Мен шу жумлани давом эттириб, **Болаларга мўлжалланган китобларни нашрга тайёрлаш энг тажрибали муҳаррирларга топширилсин. Китобларнинг безаги, ташқи кўриниши сифатли бўлишига алоҳида эътибор берилсин»**, деган сўзларнинг қўшиб қўйилишини истардим. Болалар — дунё шодлиги, китобларимиз ҳам ана шу ёруғ чеҳраларга мос сержило, мазмундор бўлсин.

Шу ўринда, болаларга аталган кинофильмлар хусусида ҳам мулоҳазаларим бор. Улар ғоявий пишиқ, мазмунан ёркин яратилмоғи зарур. Болаларга мўлжалланган фильмларда детектив жанрга жуда ортиқча урғу бериш керак эмас.

Қуддус МУҲАММАДИЙ,
Ўзбекистон ССР халқ шоири.

ИБРАТ

Мунаввар Ғаниева Бешқайрағоч массивидаги 106-алоқа бўлимида 6 йилдан бери ўз касбини шарафлаб келмоқда. У шу массивдаги 700 дан зиёд хонадонга беминнат хизмат кўрсатиб, газета-журналларни ўз вақтида етказиб беришда ибрат бўлмоқда.

Массив пенсионерлари, айниқса М. Ғаниева хизматидан мамнун. Чунки у отахон-онахонларнинг пенсия пулларини сира кечиктирмай белгиланган кунда етказишга одатланиб қолган. Шунинг учун каттаю-кичик уни Мунаввар опамиз дейишади. Бу мамнунлик аҳоли номидан айтилаётган яна шундай миннатдорчиликларда, айниқса яққол кўринади.

Л. ҲАМИДОВ.

Луқма

«Уйқудаги» дорихона

Шошилганда лаббай топилмайди деганларидек, уйга кеч қайтиб ичкарига кирсам иккала қизим ҳам бетоб бўлиб, иссиқ чиқариб ётибди.

— Ҳа, нима гап!

— Боғчада озгина совуқ сув ичгандик.

— Ана холос, — дедим-у, онаси билан дори-дармонлар турадиган идишни титкилаб кетдик, — деб ёзибди редакцияга хатини К. Раҳимов. — Лекин идишда на иситма туширадиган, на йўтални тўхтатадиган дориларни тополмадим.

Шунда ўтган-кетганимда ёнимиздаги 77-дорихона «туну-кун ишлайди», деб ёзиб қўйилган эълонни бир неча бор ўқиганлигим эсимга тушиб, ўша ёққа югурдим.

— Соат 10 дан ошди, — деди ўрта бўйли, сариқроқдан келган аёл, — ичкаридаги хоналарни беркитдим, энди эртагаб чиқишингизга тўғри келади.

— Ахир дорихона туну-кун ишламайдими! Эълонни нима учун осиб қўйибсизлар, деган саволим жавобсиз қолди.

Биз шаҳримиздаги навбатчи дорихоналарнинг қай вақтда ишлашини билиш мақсадида шаҳар дорихоналар бошқармасининг 42-33-85 телефонига қўнғироқ қилдик. Аптека бўлимининг мудири Н. Магурдонова бизга шундай жавоб қилди.

— Шаҳримизда туну-кун ишлайдиган 26 та дорихона бор. 77-дорихона ҳам шулардан бири. Уларнинг ҳаммаси кечқурун 22 дан эртагаб дорихона очилгунга қадар ишлаши шарт.

Ана холос. Буёғи қандоқ бўлди!

Р. НУРИЛЛАЕВ.

КАСБНИ ШАРАФЛАБ

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи корхонанинг ветеран ишчиси Жамил ака Мирсодиқов номини ҳурмат билан тилга олади. Чунки Жамил ака узоқ йиллардан бери шу корхонада ишлаб, ишчи касбини шарафлаб келаётганлардан. Ҳозир бирлашмада Мирсодиқовларнинг катта сулоласи меҳнат қилади.

Мирсодиқовлар сулоласи, айниқса қуюв цехи ишчилари ўртасида шуҳрат қозонган. Бу ерда улардан беш киши узоқ йиллардан бери ишлаб келмоқда.

— Заводга келганимда, — деб эслайди Жамил ака, — эндигина ўн беш ёшга тўлган эдим. Оғир вақтлар эди ўша кезларда. Корхонамиз ҳали тўла жиҳозланмаган, шунинг учун барча ишлар очиқ ҳовлида бажариларди. Қишда совуқдан, ёзда эса иссиқдан беҳаловат бўлардик.

Чиндан ҳам ҳали балоғат ёшига етиб улгурмаган Жамил ака сингари ўсмирлар катта қийинчиликларни бошдан кечиришганди ўшанда. Шунга қарамай улар ишга сидқидилдан ёндошишди. Катталар билан баробар меҳнат қилишди. Шу туфайли улар тез кунда ўз касбларининг усталари бўлиб қолишди. Топширилган ишга юксак масъулият ҳисси билан қарашди.

— Яқинда коллектив мени қарилик пенсиясига кузатди, — дейди Жамил ака. — Ҳаммаси бўлиб икки ой уйда ўтирдим. Корхонага, ҳамкасбларимга жуда-жуда ўрганиб қолган эканман.

Ватан Жамил ака Мирсодиқов меҳнатларини юксак қадрлади. У «Халқлар дўстлиги» ордени ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан мукофотланди.

Корхонада Жамил аканинг шогирдлари жуда кўп. Ветеран ишчи ёшларга мураббийлик қилишдан толмайди. У ҳамиша корхонага янги келган ишчилар орасида.

Ишчи сулолалари

Жамил аканинг кичик укаси Мирзоҳид ҳам ўнинчи синфни битиришиши билан корхонага ишга келганди. Ҳозир у катта мастер бўлиб ишлайди. Яна бир укаси Миршоир эса ремонтчи-слесардир.

Сулола аъзоси Миробид ҳам ота изидан бормоқда. Мана у бир неча йилдирки, илғор бригадада звено бошлиғи бўлиб ишлаб келмоқда.

— Ўтган йил оилангиз ҳаётида қандай из қолдирди? — деган саволга Жамил ака шундай жавоб беради:

— Ўғлим армиядан қайтиб келди. Дарҳол ўзининг жонажон қуюв цехига келиб меҳнат фаолиятини бошлади. Бу йил кичик ўғлим ҳам ҳарбий хизматга жўнайди. У ҳам қайтиб келиб, бизнинг изимиздан бориб, қуювчи бўлмоқчи.

Ҳ. НОСИРОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БЕРЛИН. Лейпциг округидаги Шлеенхайн қўнғир кўмир конида янги роторли экскаватор ишлай бошлади. Уни Лейпцигдаги «Такраф» кончилик-транспорт ва кран ускуналари комбинати меҳнаткашлари ясадилар.

Вазни 1,7 минг тонна ва баландлиги 30 метр келадиган бу улкан экскаватор программали бошқариш билан жиҳозланган. Экскаватор тупроқни қазиб олиш ва четга чиқариб ташлашни автоматик режимда амалга ошира олади. Янги машинадан фойдаланиш Шлеенхайн кончиларига бу йил ўтган йилга нисбатан ярим миллион тонна кўп кўмир қазиб чиқариш имконини беради.

Шлеенхайндаги қўнғир кўмир кони Лейпциг округидаги 9 та кондан биридир. Ўтган беш йил давомида ёқилғи қазиб чиқаришни интенсивлаш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга ошириш натижасида кўмир қазиб чиқариш 3 миллион тонна кўпайди ва ҳозир 12 миллион тоннани ташкил этади.

***

СОФИЯ. Ахборот кодининг соддагина йиғиндисини терсангиз, «Правец—2» хусусий компьютерида бригаданинг ўтган кунда, ҳафтада, ойда... илмий ечимларни жорий этиш юзасидан қилган ишлари ҳақидаги ҳисобот тўла намоён бўлади. Ҳозирги вақтда Шумендаги Стамен Стаменов номли алюминийни қайта ишлаш комбинати бошқарув механизми ана шундай кўрнишдадир.

Катта корхонанинг барча маъмурий бўлимларида ўрнатилган ақлли машиналар қоғозларни тўлдириб, ҳисобот ёзишдан ҳамда ишлаб чиқаришнинг аҳволи ҳақидаги оператив манзара ҳосил қилишдан воз кечиш имконини берди.

Компьютер ишчиларнинг профессионал тайёргарлигини таҳлил этиш чоғида комбинат касаба союз комитетига муҳим ёрдам бермоқда. У ҳар бир ишчининг разряди тўғрисида, у бажараётган иш ҳамда меҳнатни қандай баҳолана ётганлиги, ўқиши, рационализаторлик ҳаракатидаги иштироки тўғрисида бир неча дақиқа ичида ҳамма маълумотларни етказишга қодирдир. Тез орада ЭҲМ хотирасида киритилган рационализаторлик таклифлари ва уларнинг амалга оширилиши, ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга оид таклифлар ҳам тўплана бошлайди.

***

ПРАГА. Прага аҳолиси ўзларининг телефон номерлари ёзилган дафтарларига 119 рақамини мамнуният билан ёзиб қўйдилар. Шу рақам орқали телефон қилиб, исталган вақтда совет Марказий телевидениесининг ҳозирги программаси тўғрисида маълумот олиш мумкин. Телефон тармоқлари справочнигига бу янгилик СССР телевидениеси программасини қабул қилувчи кўп сонли телетомошабинлар таклифи билан киритилди. Бу программани Прагадан ташқари ЧССРнинг Братислава, Острава, Брно, Карлови Вари, бошқа шаҳарлари аҳолиси ҳам томоша қилмоқда.

***

ВАРШАВА. Польша Халқ Республикасининг ўзининг 35 йиллик юбилейини нишонлаган «Поляк океан йўллари» давлат пароходчилигининг кемалари ер юзи барча қитъаларидаги деярли 500 портга қатнамоқда. Шу вақт ичида кемалар сони уч баравар, уларнинг умумий ҳажми эса деярли беш баравар кўпайди. Пароходчилик тасарруфидаги кемалар ПХР байроғи остида 25 маршрутда дарё ва океанларда сузиб юрибди. Улар Совет Иттифоқи портларига ҳам тез-тез келиб туради.

Келгуси беш йилликда кемачиликнинг денгиз флотини анчагина янгилаш ва тўлдириш кўзда тутилмоқда. Турли типдаги ва турлича мақсадлар учун ишлатиладиган кемалар муддати тугаган эски кемаларнинг ўрнини эгаллайди. Бу эса денгизда юк ташиш ҳажмини кўпайтириш имконини беради, ҳозир денгиз орқали йилига салкам 5 миллион тонна юк ташилмоқда.

***

ХОШИМИН. Вьетнамнинг жанубидаги Миньхай вилоятида йирик ирригация системаси фойдаланишга топширилди. Узунлиги 10 километр ва эни 40 метрли канал Док ва Ганьхао дарёларини туташтирди. Олтита шлюзли тўғон муддатидан бир йил олдин қуриб битказилди. Системанинг ишга туширилиши илгари қишлоқ хўжалиги учун яроқсиз ҳисобланган 52 минг гектар ерни чучук сув билан суғориш, ана шу майдонлардан йилига икки марта шоли ҳосили олишни таъминлаш имконини беради. Янги иншоот денгиз суви кўтарилиши вақтида шўр сув йўлига ишончли ғов бўлади.

ВСР ирригация министрлиги мамлакат жанубидаги Намбо областида ана шундай иншоотларнинг бутун бир тармоғини барпо этиш лойиҳасини қабул қилди. Беш йилликда бу ерда яна 1,3 миллион гектар ерни ўзлаштириш планлаштирилмоқда. Бу Вьетнамнинг асосий шоликор районида шоли етиштиришни йилига 4,5 миллион тоннадан 6,8 миллион тоннага қадар кўпайтириш имконини беради.

БИРДАМЛИК

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина йигит ва қизларининг бригадаси кофе ҳосилини йиғиштириб олишда қатнашиш учун Никарагуага жўнаб кетди. Унинг составида Аргентина коммунистик ёшлари федерациясининг 30 мингдан ортиқ аъзолари, ишчилар, студентлар, врачлар бор. Улар Лотин Америкаси илғор ёшлар ташкилотларининг бошқа вакиллари билан биргаликда асосий экспорт экини ҳосилини йиғиштириб олишда қардош республикага ёрдам қиладилар.

Бу Аргентина ёшлар федерацияси Никарагуага юборган иккинчи кофе терувчилар бригадасидир. Биринчи бригада у ерга ўтган йилнинг бошларида юборилган ва бир неча ой давомида республиканинг марказий районларида ишлаган эди. Маълумки, бу районларда сомосачи аксилинқилобчи каллакесарлар ҳаракат қилмоқда. Яқинда Буэнос-Айресда босилиб чиққан «Қизил кофе» китоби ана шу бригаданинг кундалик ишлари ҳақидагина эмас, шу билан бирга аргентиналик комсомоллар никарагуалик тенгдошлари билан қандай учрашганлиги, бу мамлакат қаҳрамон халқи билан яқиндан танишиш имкониятига эга бўлганликлари ҳақида ҳикоя қилади.

Кофе терувчиларнинг янги кўнгилли отряди раҳбарларидан бири Уго Сакильян журналистлар билан суҳбатда, ҳозирги сафар Аргентина илғор ёшларининг АҚШ империализми ва унга ёлланганлар — сомосачи аксилинқилобчилар агрессиясини мардонавор даф этаётган Никарагуа халқи билан бирдамликнинг яна бир далилидир, деди.

Пўписа эмас, ёрдам керак

ТОКИО. «Оролимиз сотилмайди» — шу кунларда Япониянинг Мияке оролидан Токиодан жануб томонга олиб борадиган йўлнинг вулқон лаваси қотиб қолган чеккаларида шу сўзлар ёзилган ўнлаб плакатлар пайдо бўлди. Бу плакатлар одамлар яшайдиган уйларнинг оппоқ деворларида, уларнинг балиқ овлайдиган кемалари узра ҳам пайдо бўлди. Маҳаллий аҳоли янги йилда ҳам ҳукуматнинг тазйиқига бўйин эгмасликка қарор қилганларини шу сўзлар билан изҳор этишди. Ҳукумат уларнинг заминида АҚШнинг 7-флоти авиацияси учун янги аэродром қуришга қарор қилган эди.

Миякеда даҳшатли вулқон қутуриб, қишлоқ хўжалиги ва балиқчиликка жиддий офат келтирган 1983 йилдаёқ орол аҳолисига тазйиқ ўтказиш бошланган эди. «Базанинг қурилиши пул даромади ва бошқа қулайликлар келтиради, деб айтишяпти. Аэродромнинг бир қисми менга қарашли участкага тўғри келади, деди «Акахата» газетаси мухбирига деҳқон Ю. Мияздава. — Лекин бу ваъдалар болаларни хўрозқанд бериб лақиллатадиган нарса эмас. Қурилажак база экономикамизни барбод қилади, оролимизни ядровий нишонга айлантиради. Америка ҳарбийлари бизни шунга мажбур этишмоқда». Янги йил олдидан ўтказилган сўров маҳаллий аҳолининг 85 проценти аэродром қурилишига қарши эканлигини кўрсатди. Яқин кунларда улар оролдаги муниципал кенгашдан ягона икки депутатни чақириб олишмоқчи. Улар Токиодан қилинган тазйиқ натижасида база қурилишига розилик беришган эди. Орол аҳолисининг бу қарори Япония ҳукуматининг ғазабини жунбушга келтирди. Мамлакат ҳарбий маҳкамасининг раҳбари К. Като Мияке аҳолисига яна очиқдан-очиқ дўқ-пўписа қилиб, аҳолини «ватанпарварлиги йўқлиги»да, «демократияни бузиш»да айблади. Матбуотда эълон қилинган баёнотда у оролнинг ўжар аҳолисини «букиш»га аҳд қилганини айтди.

«Бизни ўз ҳолимизга қўйишларини талаб қиламиз, — деди янги йил муносабати билан маҳаллий журналистлар билан суҳбатда Мияке мэри Х. Тэрасава. — Орол вулқон оқибатларини бошидан кечирмоқда. Биз ҳукуматдан дўқ-пўписа ва айбномалар эмас, балки ёрдам кутмоқдамиз. Мияке аҳолиси ўз заминини базаларга беришга асло рози бўлмайди ва у охиригача кураш олиб боришга тайёрдир».

Ҳиндистон Совет Иттифоқи ёрдами билан Деҳлидаги Жавохарлал Неру номидаги университет қошида рус тадқиқотлари маркази ташкил этилганлигига 20 йил тўлди. Ўтган йиллар давомида марказдан кўплаб рус тили ва адабиёт мутахассислари ҳаётга йўлланма олишди. Бугунги кунда марказнинг собиқ талабалари йирик университетларда, министрлик ва муассасаларда, Ҳиндистон ва Совет ҳамкорлиги объектларида фидокорона меҳнат қилишмоқда.

Суратда: марказ талабалари ва ўқувчиларидан бир группаси.

ИШЧАН РОБОТЛАР

Япониядаги автомобиль ғилдираклари ва турли хил резина маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган йирик «Бриджстроун» фирмаси роботлар яратишга киришди. Фирма мутахассислари сиқиқ ҳавода ҳаракатга келадиган роботлар яратишга муваффақ бўлишди. Ҳаво роботларга резинадан ясалган махсус мослама орқали ўтиб, уларни ҳаракатга келтиради. Янги роботлар бўёқлашда, деталларни монтаж қилишда ва бир қатор шунга ўхшаш юмушларни бажаришда ўнғайдир. Фирма ихтирочилари техника янгиликларини янада такомиллаштириб медицинада, турмушда ва бошқа мақсадларда ҳам бемалол ишлата оладиган роботлар яратиш устида бош қотиришмоқда.

ҲАММАБОП ЎЙИН

Бугунги кунда венгриялик ихтирочи Рубик яратган кубиклар ер юзи мамлакатларида катта шуҳрат қозонган. Ҳозирга қадар машҳур ихтирочи қизиқарли ўйинининг кўплаб турларини ўйлаб топишга муваффақ бўлди. Рубик яратган янги ўйин ўзига хослиги билан кўпчиликнинг эътиборини тортмоқда. Янги ўйинчоқ глобус шаклида бўлиб, унинг диаметри — 12 сантиметрдир. У 38 қисмдан иборат бўлиб, уларнинг 30 таси ҳаракатланувчи квадратлардир. Қолган 8 та қисм уч бурчак шаклида бўлиб, улар умуман қимирламайди. Мутахассисларнинг фикрича, янги ўйинчоқ болаларда фақатгина фикрлаш қобилиятини ўстирибгина қолмай, бир вақтнинг ўзида география бўйича ўқув қўлланмаси ҳам бўлиши мумкин экан.

ЯШИРИН ЕР ОСТИ ШАҲРИ

Кун сайин Италияда мафия жиноятлари авж олмоқда. Бугунги кунда у томирини янада чуқурроқ отиб, Италиядаги бир қатор йирик шаҳарларда ва кўплаб ривожланган капиталистик мамлакатларда ҳам ўз ҳомийларига эга. Италия полицияси жиноятчиларни таъқиб қилиб, бир қатор операцияларни муваффақиятли ўтказди. Яқинда маҳаллий полиция ва жандармерия Палермо шаҳри яқинида яширин ер ости маконини топишга муваффақ бўлди. Бу тоғ қоясидаги ғорлар узоқ вақт давомида жиноятчилар учун асосий макон бўлиб хизмат қилган. Яширин ер ости шаҳридан қурол-яроғлар, бомбалар, турли хил портлатгичлар топилган.

КПСС XXVII съезди шарафига

НОВАТОРНИ КИМ ҚЎЛЛАЙДИ?

Лаборатория ва корхоналарда ишлаб чиқилаётган энг яхши техникавий ечимлар, новаторларнинг қимматли таклифлари дарҳол бутун халқ хўжалигининг мулки бўлиб қолиши керак. Замон шуни талаб қилади. Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг раиси Е. И. Тюрин шу жамият марказий кенгаши мазкур вазифани қандай ҳал этаётганлиги ҳақида гапириб берди.

— Машина ва механизмларни яратувчилар беҳуда ишламаслик учун илк босқичдаёқ техниканинг ўзлари қизиқаётган бўлими ҳақида имкони борича ахборотга эга бўлишлари керак,— деб таъкидлади у ТАСС мухбирига. Бу — кашфиётлар ва ихтиролар давлат комитетининг вазифаси, аммо улар яратган ахборот банки ҳозирча бундай маълумотларни оператив равишда олиш имконини бермайди. Бу манбадан тез ва қулай тарзда фойдаланиш имконияти яратилиши керак. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасида ихтирочилик ишини яхшилаш юзасидан қўйилган масъулиятли вазифалар шуни ҳам назарда тутади.

Ҳозир Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти составида 14 миллионга яқин кишини бирлаштирувчи 110 мингдан кўпроқ бошланғич ташкилот бор. Улар фан-техника тараққиётини ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Ўтган беш йиллик мобайнидагина жами 31 миллиард сўмга яқин иқтисодий наф берадиган 150 мингтадан зиёд ихтиро халқ хўжалигига жорий этилди.

Мамлакатда «Ихтирочилар ва рационализаторларнинг XXVII съездга ижодий ҳиссаси» шиори остида новаторларнинг ҳаракати кенгайиб бормоқда. Корхоналарда, колхоз ва қурилишларда техникани яхшилаш, ресурсларни тежаш, меҳнатни енгиллаштириш имконини берадиган янгиликлар тобора кенг миқёсда жорий этилмоқда. Бу ҳаракатда «ЗИЛ», «Электростальтяжмаш», «Уралмашзавод» ишлаб чиқариш бирлашмаларининг Минск автомобиль заводининг коллективлари айниқса салмоқли муваффақиятларга эришдилар. К. Е. Ворошилов номидаги Днепропетровск комбайн заводида новаторларнинг таклифлари юзтага яқин иш ўрнини бўшатиб олиш имконини берди.

Бироқ, ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг кўпгина бошланғич ташкилотлари янгиликларнинг қатъий жонкуярлари эканликларини ҳали ҳам тўла намоён қилганлари йўқ. Масалан, СССР Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлигининг, Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлигининг, СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг ҳамда СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг корхоналарида жорий қилинган ихтиролар сони камайди. Озарбайжон, Шимолий Осетияда, Хабаровск ўлкасида, Пенза ва Рязань областларида ҳам аҳвол шундай.

Новаторларнинг олдига қўл меҳнатини қисқартириш, маҳсулот тайёрлашга бўладиган материал сарфини камайтириш, маҳсулот сифатини ошириш билан боғлиқ бўлган конкрет ва албатта энг муҳим масалалар қўйилиши керак. Ихтирочилик фаолиятини планлаштириш соҳасида ҳозир амал қилиб турган кўрсатмалар ҳам қайта кўриб чиқилиши лозим. Замон руҳига мос келадиган ва барча корхоналарнинг раҳбарлари учун мажбурий бўлган ҳужжат ишлаб чиқилиши лозим. Фан ва техника Давлат комитети, СССР Госплани ҳамда кашфиётлар ва ихтиролар Давлат комитети бу ишни қилиши мумкин.

Масалани шундай ҳал этиш мақсадга мувофиқ эканини тажрибанинг ўзи кўрсатиб турибди. Кўпгина корхоналарда фан-техника ижодкорлигини кучайтириш тажрибаси бор. Чунончи, Жанубий машинасозлик заводида истиқболли янгиликларни яратган кишиларга «Илғор ижодкор инженер» фахрий номи берилади, улар катта имтиёзлардан фойдаланадилар. Аммо янгиликлар ҳатто кўриб чиқиш учун қабул ҳам этилмаётганини кўрсатувчи бошқа мисоллар ҳам бор. Краснодар ўлкасидаги Жуба мева-сабзавот совхози раҳбарларининг айби билан саккизта муҳим таклифни амалга оширишнинг иложи бўлмаяпти.

Бу —бюрократизмнинг кўринишигина бўлиб қолмай, шу билан бирга қонунларни қўпол равишда бузиш ҳамдир.

Аммо агросаноат комплекси ҳозир новаторларнинг ёрдамига айниқса муҳтож бўлиб турибди. Қишлоқ меҳнатчиларига шаҳарликлар ҳам ёрдам беришлари мумкин. Саратов электр агрегатлар бирлашмасининг намунаси бунга далилдир. Бултур бирлашма ходимлари 50 та оригинал ечимни ишлаб чиқиб, оталиқдаги хўжаликларга жорий этдилар. Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг Таллин радиоэлектротехника ишлаб чиқариш бирлашмасидаги ташкилоти активлари бир неча колхознинг ўз патент муассасини ташкил этишда ёрдам бердилар. Шу туфайли, масалан, «Куусалу» колхози ҳар йили ем-хашак сарфини кўпайтирмай туриб, қўшимча равишда бир неча юз тонна гўшт олмоқда.

Бироқ, бундай мисоллар унчалик кўп эмас. Кўпчилик хўжаликларда новаторларнинг таклифларини расмийлаштирадиган, бу таклифларнинг самарадорлигини аниқлайдиган, энг қимматли ечимларни танлаб олиб, жорий қилиш билан шуғулланадиган одамнинг ўзи йўқ.

— Ихтирочилик тўғрисидаги янги қонун новаторларнинг муҳим ишини қатъиян кучайтиришга ёрдам берди, деб умид қиламиз, бу қонуннинг лойиҳасини жамиятимиз аъзолари ҳам ҳозир кенг миқёсда муҳокама қилмоқдалар,— деди пировардида Е. И. Тюрин. — Мамлакат ихтирочилари ва рационализаторлари КПСС XXVII съездини ижодий муваффақиятлар билан кутиб олиш учун ўзларининг бутун кучларини сарфлайдилар.

Қишлоқ—шаҳарга

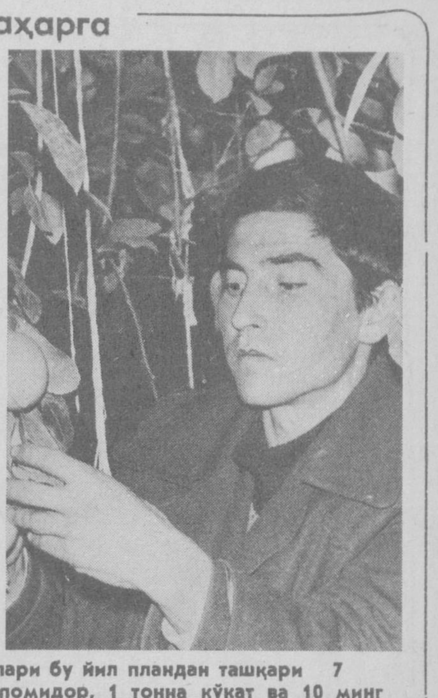

Тошкент область Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхози теплица-парник хўжалиги шаҳарликлар дастурхонига помидор, бодринг, лимон ва кўкатларни пешма-пеш етказиб бермоқда. Хўжалик ходимлари бу йил пландан ташқари 7 тонна помидор, 1 тонна кўкат ва 10 минг дона лимон топширишни мўлжаллашмоқда.

СУРАТЛАРДА: ҳосил йиғиб олинмоқда.

Ф. Абдурасулов фотолари.

Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун!

ТЕПЛИЦА НЕЪМАТЛАРИ

Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози шаҳримизга чегарадош. Бу колхоз азаматлари ҳамшаҳарларимизга қишда ҳам дала неъматларини етказиб беришмоқда. Улар ўтган йили пландаги 1.100 тонна ўрнига 1.700 тонна помидор, бодинг, редиска, укроп, петрушка ва бошқа ҳар хил кўкатлар етказиб беришди.

Колхознинг 1973 йилда ташкил этилган теплица хўжалиги 8 гектар майдонни эгаллайди. Олдинлари фақат бодринг ва помидор етиштирилар эди. Эндиликда эса ҳар хил кўкатлар билан биргаликда лимонлар етиштирилмоқда. Ўтган йили 20 тонна лимон етказиб берилди. Ҳар йили 35—40 тонна лимон етказиб беришга аҳд қилган М. Алибоев бошлиқ цитрусчилар янги йилнинг биринчи куниданоқ зарбдорларча меҳнат қилишмоқда.

Теплицанинг ҳар бир квадрат метридан 16,5 килограмм ҳосил йиғиштириб олинишига эришилмоқда. Бу ишларда М. Абдуллаев, Ҳ. Раҳимова, Х. Мирсаидова каби илғорлар бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Ичкиликбозлик—иллат

ҲАЁТ ҚАДРИ

ИЧКИЛИКБОЗЛИК касофат эканини, у умр эгови, бахт заволи, ақл-идрокнинг кушандаси эканини ҳамма билади. Ана шу ёмон иллатга қарши олиб борилаётган кураш яхши самаралар бераётганидан ҳаммамиз қувонамиз, лекин орамизда онда-сонда бўлсада ичиб турадиганлар учрайди. Баъзилар, пиво кучли спиртли ичкилик эмас, деб унга ружу қўядилар. Медикларнинг аниқ маълумотига қараганда, бир кружка пиво ичган шофёр кузатиш ва аниқ тусмоллаш қобилиятини йўқотади.

Ичкилик туфайли шундай бахтсиз ҳодисалар юз берадики, у бир умрга ўз изини қолдиради.

Институтда биз билан бирга ўқиган бир студент дўстимиз бор эди. Унинг фанлардан ўзлаштиришлари, хулқи, одамгарчилиги яхши эди, Лекин битта айби бор эди. У ўша талабалик йиллари ҳам ичиб юрарди. Яқинда шу дўстимиз тўғрисида хунук хабар эшитдик. У бир улфатчиликда ўртоқлари билан алламаҳалгача ичиб ўтирган, кейин яримта арақни бир кўтаришда ичишга баҳс бойлашишган. У шундан кейин, маст бўлиб, ўша хонадондан чиқиб кетганини ҳеч ким сезмай қолган! Эртасига маълум бўлишича, у кечаси тоғ дарёси соҳилига бориб ечинганда, сузиб ўтмоқчи бўлган ва маст ҳолатда бўлгани учун ўзини эпполмай чўкиб кетган. Шундай қилиб, бир навқирон йигит ёмон иллат —ичкиликка ружу қўйиб, «оқ» арақнинг қурбони бўлди.

Энди баъзи бир мисолларга мурожаат қилайлик. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотларида келтирилишича, автомобиль ҳалокатларининг 60 проценти ичкилик оқибатида содир бўлар экан. Ҳар йили 250 мингга яқин киши фақат автотранспорт фалокати туфайли ҳалок бўлмоқда, миллионлаб кишилар ишга яроқсиз бўлиб қоляпти. Яна шу нарса муҳимки, буларнинг деярли кўпчилиги ёшлар, 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган эркак ва хотин-қизлардир.

ЁШЛАР тўғрисида атоқли турк шоири Нозим Ҳикмат шундай деган: «Ёшлик — бу орзу. Бу— ишонч. Бу — жасоратга интилиш. Бу лирика ва романтика. Бу келажакка тузилган улкан режалар. Бу истиқболнинг бошланиши». Ҳақиқатан ҳозирги даврда ишлаб чиқаришнинг асосий участкаларида ёшлар меҳнат қилишмоқда. Мамлакатимиздаги кўпчилик ишларни оловқалб ёшларимиз амалга оширмоқдалар. Ёшлар ўртасида ичкиликбозликка батамом барҳам берилиши нур устига аъло нур бўлади.

Яна бир нарсани ҳам таъкидлаш ўринлидир. Медик олимларнинг фикрича, жигар циррози кўпчилик ҳолларда алкоголь ичимлик истеъмол қилиш натижасида пайдо бўлар экан. Францияда алкоголь ичимлик оқибатида жигар циррози эркакларда 85 процентни, хотин-қизларда 75 процентни, Италияда эса эркаклар ва хотин-қизларда 66 процентни ташкил қилади.

Ленин мукофоти лауреати, академик Ф. Углов ўзининг илмий кузатишларидан бирида, алкоголь ичимлигининг наслга таъсирини ўрганиб, кўпчилик болаларнинг ногирон бўлиб туғилиши ва ақлининг паст бўлиши ичкиликка боғлиқ эканини исботлаган.

Француз врачи Демме 28 йил давомида ичкиликбоз эр-хотинларнинг 100 нафари устида тадқиқот ишлари олиб борган. Маълум бўлишича, бу оилаларда туғилган 57 фарзанднинг 25 нафари ёшига етмай ўлган, бештасида тутқаноқ касаллиги бўлган, 5 тасининг бош миясида сув тўпланган, 12 нафари эса асаб касали билан, фақат ўнтасигина соғлом туғилган.

Мана шу зикр этилганлардан спиртли ичимликнинг ҳар томонлама зарарли эканлиги кўриниб турибди. Шундай экан, маҳаллаларда, турар жойларда, клуб ва маданият муассасаларида, ҳар бир оилада ичкиликнинг ёмон касофат эканини кенг тушунтириш, айниқса ёшларнинг бу хунук одатга берилмаслиги чора-тадбирини кўриш керак.

Инсон саломатлиги, оила фаровонлиги энг катта бахтдир. Бу бахтни ардоқлаш, унинг қадрига ета билиш ҳушёр ва етук инсоннинг ҳақиқий бурчидир.

М. ОЛЛАМУРОДОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физиология институтининг илмий ходими.

ОВҚАТНИНГ ТАЪМИ

Таом тайёрланаётганда унинг туз-намагини билишда ошпаз ҳушёр бўлиши керак. Японларнинг миллий таомларида, айниқса бу иш алоҳида аҳамиятга эга. Гап шундаки, овқатга қўшиладиган дориворларнинг тури шу қадар хилма-хилки, ҳатто тузнинг баланд-пастлигини билиш ҳам мушкуллашиб қолади.

Японияддаги «Токио Санкио» компанияси пазандаларни бу мушкулдан халос этишда хайрли иш қилишди. «Туз датчики» деган асбоб ихтиро қилинди. Бу айрим шифокорларнинг шоҳидлик беришича, кам тузли овқат истеъмол қилувчи беморлар учун анча қулайлик яратган. Датчикнинг кўриниши чиройли, бежирим ишланган бўлиб, медицина термометрига ўхшаб кетади. Ундаги ўнта кўндаланг чизиқча рақамлар ўрнини босади. Датчикнинг ингичка тарафидан қозондаги овқатга ботириб тугмачасини боссангиз бас, овқатнинг тузини шундоқ «айтади-қўяди».

Қ. ОДИЛОВ тайёрлаган.

Табиат инъомлари

МАРВАРИД ДУРИ

Ҳурматли редакция! Марварид дури нима, улар қандай пайдо бўлади!
С. ОЛИМХЎЖАЕВА, медицина ҳамшираси.

Марварид — инжу табиатнинг нодир инъоми ҳисобланади, халқ тилида уни марварид дури дейилади. Инжу асли Хитойда топилган бўлиб, қадимдан безак сифатитида ишлатилиб келинган.

Марварид юмшоқ танли малюскаларнинг чиғаноғи садафида ҳосил бўладиган думалоқ ёки ноаниқ шаклли донадор маҳсулот ҳисобланади. Таркиби текширилганда дур ва унинг чиғаноғи бир хилда. Уларни кимёвий таркиби, асосан, кальций ва органик моддадан иборат. Марварид турли рангда жилоланади. Унинг йирик доналари халқ тилида дур деб аталиб келади.

Марвариддор чиғаноқлар чучук ва денгиз сувларида яшайди. Чиғаноқларнинг ичида секин-аста марварид доначалари етилади. Бундай чиғаноқлар кўпинча тропик денгизларда, сув остидаги ўсимликларга ёпишган ҳолда яшайди. Чиғаноқларнинг садафлари қалин ва ялтироқ бўлганидан улар ҳар хил безаклар (тугмалар, сумкалар, зийнат буюмлари) учун кўплаб овланади. Юқори сифатли дурлари бор чиғаноқлар океан ва денгизларнинг тубида яшайди. Дурлари сарғиш, оқиш, пушти рангли бўлади, улар орасида қуш тухумидек келадиган дур ҳам топилган. Айниқса, Қизил денгиз, Япония, Шри Ланка денгизларида дурли чиғаноқлар кўп учрайди. Узоқ Шарқ, Хитойдаги чучук сув ҳавзаларида ҳам дурли чиғаноқлар овланади.

Қадимдан дур марваридлари аёллар безаги бўлиб келган. Унинг таркибида органик микроорганизм мавжудлиги сабабли, тақилганда инсон танаси ҳарорати таъсирида товланади. Баъзи аёллар бундай тақинчоқни тақиб юрмай, авайлаб тугиб-яшириб қўйишади. Натижада дур доначалари хиралашиб, баъзан эса нураб ҳам қолади,бу ҳол унинг сифатига ва кўринишига салбий таъсир кўрсатади.

Дурни денгизлар остидан топиш кўп меҳнат ва машаққат эвазига бўлади. Шунинг учун ҳам у дунё бозорида қиммат ҳисобланади.

Япон олимлари ёш малюскаларга майда марваридларни жойлаб, уларни сунъий усулда мўътадил иқлим шароитида боқа бошладилар. Бу усул ўн йилдан сўнг ўз самарасини кўрсатиб, йирик шаклдаги қимматбаҳо дурлар етиштириш имкониятини бермоқда.

О. КАРИМОВА, инженер-технолог.

— ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР —

Уй-рўзғор ташвишида

ГИЛАМ ТОЗАЛАШ

Гилам полни супуришдан олдин тозаланади. Гиламни энг яхшиси пилесос билан тозалаш осонроқ, бунда гиламнинг тескариси, кейин ўнги тозаланади. Янги гиламни пилесос билан ҳафтада бир марта тозалаш керак. Пилесос бўлмаганда ёки сақлаш учун йиғиштириб қўйиш зарур бўлганда уни ҳовлида таранг тортилган арқонга осиб бир оз қуритиш ва яхшилаб қоқиш лозим. Қишда гиламни қорга ёзиб ва устига қор сепиб чўтка ё супургида супуриб тозалаш мумкин.

Катта, оғир гиламларни уй ичида тозалаш мумкин. Бунинг учун майдалаб кесилган барра ўт, хўл шама, сал-пал намланган ёғоч қипиғи гилам юзига бир текисда юпқа қилиб ёйилади, туки ётган йўналишда ўртасидан четига томон супурилиб, бунда дағал қил чўтка ишлатилмасин. Чунки гиламнинг сифати бузилади. Гиламни йилига икки марта новшадил спирти қўшилган сувда хўлланган майин қил чўткада чўткалаш мумкин (бир литр сувга икки ош қошиқ новшадил спирти солинади). Кейин гилам тоза латта билан артиб қуритилади.

Сиёҳ доғларини гиламдан тоза кетказиб бўлмайди. Шунинг учун гиламга сиёҳ томиши биланоқ томчини шу заҳоти пахта, қоғоз, губка, латтага шимдириб олиш, қолган доғни дарҳол қайноқ сут, лимон суви, лимон кислотасининг ёки сирка кислотасининг ўткир эритмаси билан артиб тозалаш керак. Сут билан кислотани кетма-кет ишлатиш мумкин. Тампонга сиёҳ юқиши доғнинг кетаётганлигидан дарак беради, бу ҳолда тампонни янгилайвериш керак. Гиламнинг лой теккан жойларини қуригандан кейин чўткалаб тозаланади.

Н. ОДИЛХЎЖАЕВА.

МАСЛАҲАТЛАРИМИЗ

- Кийим чўткаси юмшаб, бўшашиб қолган бўлса, аччиқтош эритилган сувга 2—3 соат ботириб қўйинг, шунда қилларининг дағаллиги тикланади.
- Рангдор пойафзалларда доғ бўлса кетказиш учун пиёзни кесиб, у билан артилса топтоза бўлади.
- Кир совунда ишқор ва ҳар хил кислоталар кўп бўлади. Уни ишлатганда, айниқса кир ювганда қўллар дағаллашиб, тери ёрилиши мумкин. Шунинг учун бу совунда кир ювиб бўлгач, қўлга бирон хил крем ёки вазелин суринг.
- Суварак балиқ ҳидига ўч бўлади. Консерва банкасига тузланган балиқ солиб қўйилса, унга тараканлар кўп йиғилади, кейин уларга қайноқ сув қуйиб қириш мумкин.
- Кирланган эшик ва ромларни чой содаси эритилган сувда ярқиллатиб тозаласа бўлади.

Ахлоқ мавзуида

УМР САВДОСИ

ХОНАДОНДА чақалоқнинг «инга»си янграб кетди. Яна бир инсон дунёга келди. Ота-она қувончига, оила қувончига қувонч уланди. Хонадонга файз кирди. Қўни-қўшни, қавми-қариндош, ошна-оғайнилар қутлови, келди-кетдилар бўлди. Ҳаётнинг лаззатини, умрнинг маъносини инсон шундай дақиқаларда яна ҳам чуқур ҳис қиларкан. Ҳа, фарзанд ота-она ҳаётига қувонч, ширин ташвишига «ташвиш» қўшаркан.

Фарзанд —умр меваси, дейишади. Фарзандни вояга етказиш, уни инсон қилиб элга қўшиш ота-она бурчи, фахри албатта. Фарзанд ўқиб, илм-ҳунар эгаси бўлиши учун ота-она жон куйдиради. Ҳаётда қоқилмасин деб одоб-ахлоқ бобида чиниқтиради. Эртароқ дастёрчиликка солиб, уй-рўзғор ишларига кўзини пиширтиб боради.

Ўғил-қизи вояга етганда бахтини ўйлаб қолади. Ниҳоят, қизини тенгига узатиб, ўғлини муносибига уйлаб, кўнгли жойига тушади. Уларнинг қўшгани билан қўша қариб, ували-жували бўлиб кетишларини ўйлайди.

Қадимдан қолган яхши одатлардан бири —куёвга чиқаётган қизга онанинг насиҳатидир. Шарқ афсоналаридан бирида она қизига шундай насиҳат қилади:

«—Эй қизим! Сен ўз ўрганган уйингдан кетиб, нотаниш хонадонга тушмоқдасан, сен бўлажак куёвингнинг ҳамма хислатларини билмайсан! Унинг олдида камтар бўлсанг, у олижаноб бўлади.

Қизим! Куёвингдан кучи етмаган ва сотиб олишга қудрати бўлмаган нарсаларни талаб қилма! Бундай қилсанг оиладаги тотувлик йўқолади, турли хил жанжаллар пайдо бўлади. Ўзингга хушбўй нарсалар билан оро бер, покизалик ҳамиша йўлдошинг бўлсин! Ўзингни аччиқ ва пичинг сўзлар айтишдан сақла, тилингни ширин, юзингни ҳамиша очиқ тут. Менинг бу гапларимни қулоғингга исирғадек тақиб, дилингга жо этиб олгин».

Она насиҳатида, қиз монанд тушган хонадонига меҳр қўйиши, рапти-ройини тутиши, умр йўлдошининг табиати — кўнглини тушуниши кераклиги, пок табиат, ораста, саранжом-саришта, зийрак, камтар, очиқ юз, ширин сўзли бўлиш каби хислат-фазилатлар айтилади. «Сув келса симириб, тош келса кемириб», бир марта бериладиган умрда муросаю-мадора билан ўйлаб яшашни қизи қулоғига қуяди.

ТАБИИЙКИ, оилада турли воқеалар, айрим келишмовчиликлар, қийинчиликлар бўлиши мумкин. Бундай нохушликлардан қариндош-уруғлар, қўни-қўшнилар, таниш-билишларнинг хабардор бўлиши шарт эмас. Оиладаги ҳар бир муаммони эр-хотиннинг ўзи ҳал қилгани маъқул.

Ҳар бир инсон боласи оилавий ҳаётда, умрдош бўлгувчи билан ҳеч қачон ёмон ниятда бир ёстиққа бош қўймайди. Аммо айрим кўнгилсиз воқеалар, жанжаллар асосан оилавий бурчни тушуниб етмасликдан келиб чиқади. Оилани сақлаш ва уни мустаҳкамлаш эру-хотиннинг вазифаси, бурчи ҳисобланади.

Оиланинг бузилишига сабаб қидирилса, кўпинча, «характерларнинг бир-бирига тўғри келмаслиги» баҳона қилинади. Баъзан ҳаётда шундай бўладики, келин-куёвлар характери бир-бирига жуда тўғри келади. Лекин оила бузилиб кетади. Негаки, икки ёш оилавий ҳаётдан фақат ҳузур-ҳаловат ва роҳат-фароғатни қидиришади, кундалик турмуш қийинчиликларига бардош беролмайдилар. Очиқ гап, бу савдолар кўпинча ота-она хатоси, ёмон тарбия оқибатидир.

Турмуш жуда мураккаб нарса. Бахтли оилаларнинг ҳаммаси бир-бирига ўхшайди, деб ёзган эди Л. Толстой, бахтсиз оилаларнинг эса ҳар бири ўзича бахтсиздир. Суд тажрибасидаги никоҳни бекор қилиш ишларининг таҳлили, энг кўп ажралишларга келин-куёвлар оила турмушига ота-оналарининг аралашуви, арзимас гап-сўзлардан келиб чиқадиган жанжаллар сабаб бўлаётганини кўрсатмоқда.

Шарофат ая қараб туриб қизининг бебахт бўлиб қолганига куяди. Ўртада паст-баланд гаплар бўлди. «Қанақа ноинсоф одамлар бор,— деб хўрлиги келди, —ҳамма гап қизимнинг ўқишидан чиқди. Куёвим икки оёғини бир этикка тиқиб; «Ишни йиғиштир, уйда ўтир», деди. Ишини ташлади, майли, умр—муросачилик, анчайин ишларсан,— деб юпатдим. Аммо ўқишга ҳам юбормагани инсофдан бўлмади. Қизим ялинибди, бир йил қолганда ўқишимни ташлайманми, дипломлик бўлсам шу уйга, сизга ёрдам бўладику, деса ҳам кўнмабди. Яхшигина ишлаб, институтнинг сиртқи бўлимида ўқиб турганди. Боши тешикдан чиқиб кетаётганмиди? Нега дурустроқ суриштирмадим, деб она ўзини қайта-қайта койиди. Улар совчиликка қатнайвериб ҳол-жонимга қўймади. «Ўқиётган бўлсалар ўқийверадилар» деб охири бунақа номардликка боришди.

Қизим қайнанасига ёлвориб, ўғлини йўлга солишни сўраса, насиҳат қилиш ўрнига: «Келинни кўча учун қилганим йўқ, оғиримни енгил қилиб уйда ўтирсангиз мана, бўлмаса тўрт томонингиз очиқ», деган жавобни қилибди. Ўртада битта болалик бўлишди. Битириб олсин деб боласини боқишга ҳам рози бўлдим. Буни эшитган қудам тўнини тескари кийиб олди. Ҳозир қизим бағримда. Ўқиши ҳам битди, бола ҳам катта бўляпти. Чиққан қиз чиғириқдан ташқари дейишган. Ҳар куни қош-қовоғига қарайвериб, бир ўтим ўн ўт бўляпти. Бир-иккита яқинлар ўртага тушиб муросага келтиришмоқчи бўлишди. Бўлмади. Қайсар куёв, ноинсоф қудалар инсофга келишмади...»

Хўш, бу кўнгилсиз воқеанинг сабаби нимада? Нега эндигина ниш уриб келаётган ёш оила хазон бўлди? Авжи ота-она бағрида меҳрига қониб ўсадиган гўдакнинг ҳоли нима кечади? Ота-она фарзандни не-не умид билан ўстиради. Биз катталар ҳам бир пайтлар бола эдик, ҳаёт йўлимизни топмаган ўсмир эдик-ку. Хўш, ўшанда ота-оналаримиз бизга раҳнамолик қилишган эди, энди биз шуларни, ўз фарзандларимиз олдидаги ҳам қарз, ҳам фарз вазифаларни нега бажара олмаяпмиз?

Ота-онанинг фарзандга раҳнамолиги, ёшларнинг эса ота-онага ҳурмати нимада?

ЁШЛАРНИНГ оилага, умр йўлдошига, рафиқага муносабати қанақа бўлиши, эркакларга ярашиғлик фазилат, аёлларга хос кўркамлик нимада? Шулар ҳақида бир ўйлаб кўрдикми? Ҳаётий тажрибаларга таяниб, баъзи бир фикр-мулоҳазаларимизни ўртага ташламоқчимиз.

Айрим ота-оналарнинг ўғил-қизларини оилавий ҳаётга тайёрлашдек муқаддас бурчларини кўнгилдагидек ўтамаётганликлари оқибатида ёшлар оилавий ҳаёт муаммолари олдида довдираб қолиши ҳоллари рўй бермоқда. Бизнингча, янги оила қурган ёшларга ота-она раҳнамолиги маълум даражада керак. Бир оз оёққа туриб олгунларича мададкор бўлишса ёшлар кейинчалик буни қадрлайдилар. Ёшлар хусусига келсак, ота-она ҳурматини ўрнига қўйиб, озгина меҳнатларини аяшмаса, қайнана-қайнатани дўст билиб, муомала-муносабатда шунга яраша иш тутишса олам гулистон!

Эркак киши ўзининг мустақил фикрига эга бўлгани яхши. Онани бу қўлида, аёлни у қўлида тутиб, ҳар иккала томонга муносиб муомала-муносабатда бўлиши керак. Эркак аёлга болаларининг онаси сифатида қараши, севиши лозим. Бир умрга шу муҳаббатни сақлаш учун қўлидан келганини қилса, тинч-тотув яшаб оилавий ҳаётда бахтиёр бўлади.

Йигитларни оилавий ҳаётга тайёрлашда отанинг ибрати, йўл-йўриғи катта. Қиз-аёлларга илтифотли, ғамхўр бўлиши, оила ташвишларини баробар тортиши мард эркакнинг иши эканини уқтириши керак.

Оиланинг аҳиллиги, ёшларнинг тиниб-тинчиб кетишида ота-оналарнинг ҳиссаси катта. «Оилада катта— кўприк», деган нақл бор. Юқоридаги мисолда оиланинг бузилишига асосан куёвдаги қайсарлик, қайнана-қайнатанинг «бойвучча»лиги, «қаҳри қаттиқ»лиги ҳамда ота-боболарнинг «пичоқни аввал ўзингга ур, оғримаса бировга», деган ўгитига амал қилмаслик сабаб бўлди.

Фарзандга ота-онанинг раҳнамолиги унга ҳамма нарсани муҳайё қилиб қўйиш, қийинчилик кўрсатмай ўстириш деган гап эмас, балки ёшликдан меҳнатда чиниқтириш, бирор касб-ҳунар эгаси бўлиш, оилавий ҳаётда қоқилмаслик учун қайғуриш демакдир.

Ёшлар ҳам оилавий ҳаётга қадам қўйишдан олдин жуда жиддий ўйлашлари, ҳаёт йўлдоши танлашда таваккалчиликка йўл қўймасликлари керак. Бирор манфаат кўзлаб танланган қайлиқ, шон-шуҳрат ва бойлик учун қурилган оила охири вой бўлишини унутмайлик. Зеро, ҳар бир инсон боласи турмуш, оила, умр савдоси мол-мулк савдоси эмаслигини, бу бахт ўзига хос ташвишли савдо эканлигини туб моҳияти билан ҳис этиши, тушуниши фаҳм-фаросат, ақл-идрок билан иш тутиши керак.

Ойшахон ТЎРАЕВА,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг доценти.

Ажойиб ҳикоятлар

МЕҲРИГИЁ

Ҳаётда ўзим гувоҳи бўлган воқеа— фарзандларнинг меҳр-оқибатли, ахлоқ-одобли бўлишини ўйладиму, қадимги бир ибратли ҳикоят эсимга тушди.

Кунларнинг бирида бир одам маслаҳат сўраб донишманд ҳузурига борибди. Доно мезбон уни яхши кутиб олибди, кейин муддаосини сўрабди.

— Эй улуғ зот, — дебди шунда у. — Менинг фарзандларим жуда кўп. Айтингчи, қандай қилсам улардан меҳр, оқибат, фароғат кўраман?..

Донишманд одам ўйлаб туриб жавоб берибди:

— Меҳр кўраман десанг, сен фарзандларинг қалбига меҳригиё уруғини сепгин!

Меҳмон ҳайрон бўлибди:

— Меҳригиё уруғини қайдан топаман?

— Ўзингдан, ўзингни юрагингдан, — дебди донишманд ва сукутга чўмибди...

Абдуқосим ЮНУСМУҲАМЕДОВ, инженер.

Фарзандларингиз учун

ТИНЧЛИК КЛУБИ

Тинчлик клубимизнинг,
Аъзоси кўп оламда.

Мактуб келар улардан,
Турли-туман саломда.

Тиллар ҳар хил бўлса ҳам,
Дўстлигимиз доим бир.

Дўстларимиз кўп жуда,
Афғон, вьетнам, ҳинд, негр.

Тинчлик клубимизнинг,
Мақсадлари зиёда.

Ҳамма-ҳамма одамлар,
Тинч яшасин дунёда.

Тинчлик клубимизга,
Ёзинг, жавоб йўллаймиз.

Тинчликсевар элларни,
Биз доимо қўллаймиз.

Саодат ТОЖИ.

РАССОМ ТАБАССУМИ

МУДИРА: — Комиссия келмагани яхши бўлди-да, боғчанинг шунча масаллиғи ўзимга қолди.

●

— Дадаси, сочингиз кирпига ўхшаб қолибди-ку.
— Ўзингизнинг сочингиз-чи, худди шернинг ёли-ку.

Ш. Субхонов расмлари.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

ТУРКМАНИСТОН ССР. Мурғоб дарёси бўйидаги Иолотан шаҳрида сув спорти ихлосмандлари мунтазам машғулот ўтказишмоқда. Бу ерда бир қатор бошқа республикалардан келган спортчилар ҳам ўз кучларини синаб кўриши учун имкониятлар етарли. Шу билан бирга спортчилар учун базалар ва меҳмонхоналар мавжуд.

СУРАТДА: спортчилар Мурғоб дарёсида машғулот ўтказишмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

Асосий рекорд—саломатлик

ИШЧИЛАР БАҲСИ

Тошкент трактор заводи спорт комплексида меҳнатчиларнинг бўш вақти ва дам олиш кунларини мароқли ўтказиш учун бир қатор ибратли ишлар қилинмоқда. Ҳозир бу ерда «Бутун бригада билан стадионга!», «Отам, ойим ва мен — спортчи оиламиз», «Саломатлик куни» сингари турлича оммавий спорт мусобақалари кенг тарқалган. Беллашувларда барча тракторсозлар катта қизиқиш билан қатнашиши цехлараро баҳсларни ҳам тобора оммавийлаштирмоқда. Бунда ҳар бир меҳнатчи спорт майдонида ўз цехининг шарафини ҳимоя қилиш учун қизғин кураш олиб боради.

Ўтган дам олиш кунлари заводнинг 33 ва 35-цехлари ўртасида ана шундай қизиқарли беллашув бўлиб ўтди. Тракторсозлар турникка осилиб тортилиш, юз метр масофага югуриш, 24 килограммли тошни навбат билан ҳар икки қўлда силтаб кўтариш бўйича ўзаро мусобақалашдилар. Турникда 33-цех вакили Г. Габбасов энг яхши натижа кўрсатди ва биринчи бўлди. Тош кўтаришда ҳам 33-цех вакили В. Большаков ғолиб чиқди.

Оилалар ўртасида бўлган беллашувлар ғоятда қизиқарли ўтди ва бутун мусобақа давомида ишқибозларни ҳаяжонга солиб турди. Бу баҳсда 35-цехда ишловчи Сизовлар оиласи ғалаба қозонди. 100 метр масофага югуришда аёллар ўртасида 14,5 секунд натижа кўрсатган 35-цех вакили С. Липкина биринчи бўлди. Эркаклар ўртасида эса 33-цех меҳнатчиси В. Сишчиков ҳамкасбларини ортда қолдириб, маррага биринчи бўлиб етиб келди.

Бундан ташқари тракторсозлар шахмат, шашка, қувноқ эстафеталар баҳсларида ҳам иштирок этишди.

АРБИТР ЙИЛИ

Халқаро футбол федерацияси 1986 йилни «Футбол арбитрлари халқаро йили» деб эълон қилди.

ФИФА бош секретари Й. Блаттер бу ҳақда маълум қилар экан, 1986 йилда Қоидалар бўйича халқаро совет тузилганига 100 йил тўлишини таъкидлади. Бундан ташқари ўтган йил барча жойларда ҳалол ўйин учун курашиш жуда долзарб масала бўлиб турганини кўрсатди. ФИФАнинг фикрича «Арбитр йили» барча миллий федерациялар ва қитъалар конфедерациялари томонидан нишонланади. ФИФА ўйинчилар, тренерлар, журналистлар, ишқибозлар ва футбол мухлисларига футбол ҳакамларининг ғамхўрлигини тўғри тушунишга даъват этади. Футбол ўйинининг қоидаларини кенг тарғиб қилиш билан бирга бутун дунёда футбол қоидаларига қатъий амал қилиш ва масъулиятли ишларида судьяларга ёрдам бериш кўзда тутилмоқда.

ФИФА судьялар комитети «Арбитр йили» доирасида қарор чиқарди. Ана шу қарорга кўра майдондан чиқариб юборилган ўйинчи қолган ўйинни запасдаги футболчилар скамейкасида ўтириб кузатиш ҳуқуқини йўқотади. Шунингдек, у жазоланганидан кейин (кийиниб чиққан бўлса ҳам) ўйинни томоша қилишдан маҳрум этилади. Майдондан чиқариб юборилган ўйинчининг умуман стадионнинг ўйин бўлаётган қисмига қайтиб келишга ҳаққи йўқ. ФИФА барча федерацияларга бу қарорни эътиборга олиб, уни ўз мамлакатида барчанинг диққатига ҳавола этишни тавсия этди.

ЭНГ ЯХШИ СУДЬЯЛАР

Бу сарлавҳани ўқиб ажабланманг. Бунда ҳеч қандай хато йўқ. Ҳар йили республикамиз пойтахтида Тошкент шаҳар физкультура ва спорт комитети календарига кўра футбол бўйича кўплаб мусобақалар ўтказилади. Ўтган йилнинг спорт мавсуми ҳам бундан истисно бўлмади.

Куни-кеча шаҳар судьялар коллегияси Тошкентдаги ўтказилган футбол мусобақаларига одилона хизмат қилган энг яхши ўн арбитрни маълум қилди. З. Абдуллаев, А. Блинков, В. Копанев, А. Коваленко, А. Кулик, В. Мосягин, Р. Серазетдинов, А. Солижонов, Б. Ҳайдаров ва А. Черкасовлар ана шундай арбитрлар деб тан олинди. Улар шаҳар физкультура ва спорт комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланишди.

М. ЗАЛЬЦБЕРГ.

МУСОБАҚАЛАР ХРОНИКАСИ

БАТУТДА САКРАШ

Республикамиз пойтахтида батутда сакраш бўйича Тошкент шаҳрининг биринчи чемпионати бўлиб ўтди. Мусобақаларда 40 дан зиёд спортчи иштирок этди. Кичик ёшдагилар группасида 68-мактаб ўқувчиси Ирина Воробьёва ва 61-мактаб вакили Александр Фомин ғолиб чиқишди. Ёш чемпионларга Владимир Ворошилов устозлик қилмоқда. Катта ёшдагилар группасида тренер Наталья Жихареванинг шогирдлари Вадик Будаков, Алексей Землянов, Татьяна Шиблева мураккаб ва қизиқарли программани маҳорат билан намойиш этишди. Мазкур мусобақа якунларига кўра шу ойнинг охирида республикамиз пойтахтида ўтадиган Ўзбекистон Кубоги учун шахсий биринчиликда қатнашадиган шаҳримиз терма командаси аъзолари аниқланди.

ВОЛЕЙБОЛ

Одесса ва Харьковда волейбол бўйича олий лига эркаклар командалари ўртасида Совет Иттифоқи чемпионатининг биринчи давра ўйинлари давом этмоқда. Биринчи турни Тошкентнинг «Динамо» командаси муваффақиятсиз ўтказди. Ҳамшаҳарларимиз бу учрашувда мамлакатимиз волейбол командаларининг пешқадами — Москва армиячиларига 1:3 ҳисобида имкониятни бой бердилар. Навбатдаги турда тошкентликлар Одессанинг «Политехника» волейболчилари билан баҳслашишди.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

КИНО

9 ЯНВАРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» **Искра** (16, 18, 20.00; телефон 39-11-76).

«САМРААТ» — **Санъат саройи** (катта зал, 16, 18.30, 20.50, кичик зал, 17, 19.30; телефон 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74), **Чайка** (16, 18.30, 20.45, телефон 77-06-20), **Нукус** (16, 18.30, 20.45, телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

«ЎТА МАФТУНКОР ВА ЁҚИМЛИ» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда: телефон 66-15-75).

«ОТА УЙИДАГИ ФРОНТ» — **Янгиобод** (17, 19, 20.45; телефон 96-36-21).

«МЕН ТИРИКМАН, ОНАЖОН!» — **Янгиобод** (17, 19, 20.45).

«ЎЗ КЎЗИНГ БИЛАН КЎР» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

10 ЯНВАРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» — **Искра** (12.20, 14, 16, 18, 20.00; телефон 39-11-76).

«САМРААТ» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.50, кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30, телефонлар 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74), **Чайка** (11, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 77-06-20), **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (12,14, 15, 17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

«ЎТА МАФТУНКОР ВА ЁҚИМЛИ» — **Восток** (14, 16, 18, 20.00; телефон 91-14-61),

«ОТА УЙИДАГИ ФРОНТ» **Янгиобод** (11.30, 13, 15, 17, 19, 20.45).

«МЕН ТИРИКМАН, ОНАЖОН!» **Янгиобод** (11.30, 13, 15, 17, 19, 20.45).

«ЎЗ КЎЗИНГ БИЛАН КЎР» — **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Циркда арчча» Янги йил эртак томошалари** (10, 12, 14.45, 17, 19.30).

РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

ЯНВАРЬ-ФЕВРАЛЬ-МАРТ ОЙЛАРИДА ҚУЙИДАГИ МАРШРУТЛАР БЎЙИЧА

ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

КЛАЙПЕДА-РОКИШКИСГА— 16-28 январь кунлари.
Путёвка баҳоси— 258 сўм.
ВИЗУ-ЛЕНИНГРАДГА— 20-31 январь кунлари.
Путёвка баҳоси — 237 сўм.
ЛИЕПАЯГА (Латвия)— **13-18 январь ва 3-8 февраль кунлари.**
Путёвка баҳоси — 190 сўм.
ШЯУЛЯЙГА (Литва) **—11-15 февраль кунлари.**
Путёвка баҳоси — 235 сўм.
СВЕТЛОГОРСКГА (Калининград области) — **2-11 февраль кунлари.**
Путёвка баҳоси — 261 сўм.
ЯЛТАГА (хусусий сектор)— **11-31 март кунлари.**
Путёвка баҳоси — 293 сўм.
ЕВПАТОРИЯГА (хусусий сектор) **—9-23 февраль кунлари.**
Путёвка баҳоси — 282 сўм.
ЖЕЛЕЗНОВОДСККА (хусусий сектор) **—9-26 февраль кунлари.**
Путёвка баҳоси — 215 сўм.
ЕССЕНТУКИГА (хусусий сектор)— **4-23 февраль кунлари.**
Путёвка баҳоси — 240 сўм.
КИСЛОВОДСККА (хусусий сектор)— **29 январь —17 февраль, 18 февраль —9 март, 10-29 март ва 31 март — 19 апрель кунлари.**
Путёвка баҳоси — 250 сўм.
ЛАЗАРЕВСКОЕГА (Дагомис, хусусий сектор) **—23 март— 12 апрель кунлари.**
Путёвка баҳоси — 261 сўм.
ДАГОМИСГА («Дружба» дам олиш уйи) **—26 февраль — 18 март кунлари.**
Путёвка баҳоси — 261 сўм.
МЦХЕТАГА (Грузия) **—6-10 март кунлари.**
Путёвка баҳоси — 150 сўм.
ЕРЕВАНГА — 10-24 январь, 27-31 январь ва 3-7 февраль кунлари.
Путёвка баҳоси — 140 сўм.
СЕВАНГА (Арманистон) — **7-11 март кунлари.**
Путёвка баҳоси — 140 сўм.
ЛЬВОВ— ДРАГОБИЧГА —4-25 февраль ва 26 февраль — 19 март кунлари.
Путёвка баҳоси — 140 сўм.
ВОЛГОГРАД— туристик поездда СМОЛЕНСК—ВИЛЬНЮС —КАЛИНИНГРАД — МИНСК —ЖИТОМИР—КИШИНЕВ— ОДЕССА —КИЕВ —БЕЛГОРОД — ВОЛГОГРАД маршрути бўйича — 23-февраль —4 март кунлари.
Путёвка баҳоси — 140 сўм.
ВОЛГОГРАД — туристик поездда НОВГОРОД— ЛЕНИНГРАД— ВИЛЬНЮС— ЧЕРНИГОВ— ЧЕРКАССИ— ОДЕССА —ХАРЬКОВ— ВОЛГОГРАД маршрути бўйича — 26 январь —5 февраль кунлари.
Путёвка баҳоси — 140 сўм.
ВОЛГОГРАД —туристик поездда ПОЛТАВА —КИЕВ — БРЕСТ—ЛЕНИНГРАД —ХАРЬКОВ—ВОЛГОГРАД маршрути бўйича — 10-23 март кунлари.
Путёвка баҳоси 140 сўм.
ИВАНОВО-МОСКВАГА —9-23 март кунлари.
Путёвка баҳоси— 140 сўм.
ЛЬВОВГА — 13-18 январь ва 17-22 февраль кунлари.
Путёвка баҳоси — 155 сўм.
ЯРОСЛАВЛГА (Олтин ҳалқа) **—9-14 март кунлари.**
Путёвка баҳоси — 150 сўм.
КРАСНОДАРГА —4-9 февраль ва 22-27 февраль кунлари.
Путёвка баҳоси — 150 сўм.
ШЕЛКОВОГА (Подмосковье) **—7-10 март кунлари.**
Путёвка баҳоси —150 сўм.
ВОЛГОГРАДГА — 24-26 январь ва 21-23 февраль кунлари.
Путёвка баҳоси — 130 сўм.
БОКУГА— 8-23 февраль кунлари.
Путёвка баҳоси 116 сўм.
ФРУНЗЕГА — 17-19 январь ва 21-23 февраль кунлари.
Путёвка баҳоси — 68 сўм.
ЛЕНИНГРАДГА—10-14 январь, 16-20 январь ва 18-22 январь кунлари.
Путёвка баҳоси — 235 сўм.
ДУШАНБАГА —24-26 январь, 7-9 февраль ва 7-9 март кунлари.
Путёвка баҳоси — 56 сўм.
«ДИЛОРОМ» туристик поездида—БУХОРО—САМАРҚАНД маршрути бўйича 26 февраль 1 март ва 28 февраль —3 март кунлари.
Путёвка баҳоси — 47 сўм.
«ДИЛОРОМ» туристик поездида —УРГАНЧ (Хива)**— БУХОРО-САМАРҚАНД маршрути бўйича — 4-9 март кунлари.**
Путёвка баҳоси — 67 сўм.
Мурожаат учун адрес: 700078, Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй. Телефон 39-13-19.

СОЧ ИНСОН ҲУСНИ

ТАРКИБИГА ФЕНХЕЛ МОЙИ ҚЎШИЛГАН «ВЕРБЕНА» ПАСТАСИ БИЛАН ЮВИНСАНГИЗ СОЧИНГИЗ ЯРҚИРАЙДИ, ТЕРИНГИЗ СИЛЛИҚ ВА МАЙИН ТОРТАДИ.

«ВЕРБЕНА» ПАСТАСИ

СОЧНИ ЮВИШ ВА ВАННА ҚАБУЛ ҚИЛИШДА ИШЛАТИЛАДИ.

ВНИИХИМПРОЕКТ.

ҚИШДА БАҲОР НАФАСИ

ЭРКАКЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН «КОЛОРИТ» ОДЕКОЛОНИ ҚИШ ФАСЛИДА ҲАМ БАҲОР ГУЛЛАРИНИНГ МУАТТАР ҲИДИНИ ТАРАТИБ ТУРАДИ. УНДАН АЙНИҚСА ЛАНДИШ ВА ГУНАФШАНИНГ ТЕТИКЛАНТИРУВЧИ ҲИДИ КЎПРОҚ ТАРАЛАДИ.

«КОЛОРИТ» ОДЕКОЛОНИНИ МОСКВАДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ «НОВАЯ ЗАРЯ» УПА-ЭЛИК ФАБРИКАСИ ТАЙЁРЛАБ ЧИҚАРМОҚДА.

Баҳоси — 2 сўм 50 тийин.

«СОЮЗПАРФЮМЕРПРОМ» БУТУНИТТИФОҚ САНОАТ БИРЛАШМАСИ.

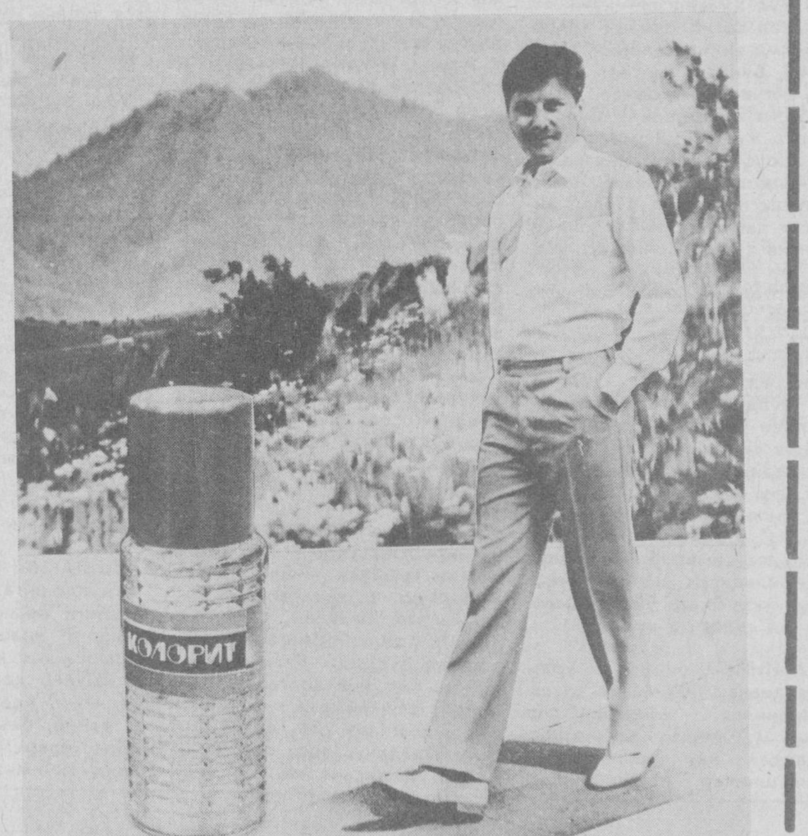

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

ДАМ ОЛИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗ КУРОРТЛАРИ БОШҚАРМАСИНИНГ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ МЕҲНАТКАШЛАРНИ

1986 ЙИЛНИНГ ЯНВАРЬ, ФЕВРАЛЬ, МАРТ ОЙЛАРИДА

«ОКТЯБРЬ Х ЙИЛЛИГИ» ДАМ ОЛИШ ПАНСИОНАТИ (Чирчиқ шаҳри), «СЎҚОҚ» ВА «КУМУШКОН» ДАМ ОЛИШ УЙЛАРИДА

ҲОРДИҚ ЧИҚАРИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

«Сўқоқ» ва «Кумушкон» дам олиш уйлари Тошкентдан 50 километр олисда, Тошкент областининг Паркент районин тоғ зонасига жойлашган.

Путёвкалар баҳоси дам олиш пансионатида 18 кун ҳордиқ чиқариш учун — 57 сўмдан 67 сўмгача; дам олиш уйлаларида 12 кун ҳордиқ чиқариш учун — 39 сўм.

Путёвкаларни ҳафтанинг душанба ва жума кунлари соат 15.00 дан 17.00 гача қуйидаги адресдан олиш мумкин: «Правда Востока» кўчаси, 24-уй, «Узсоветкурорт», 2-қаватт, 4-хона.

Тошкент Давлат медицина институти томонидан **Ибододов Равшан Жунокулович** номига берилган 229695 номерлили йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг электроника институти ва конструкторлик бюроси коллективи лаборатория бошлиғи Н. Ҳамидовга ўғли

Ҳабибулла ҲАМИДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош редакцияси коллективи илмий муҳаррир Б. Абдумаликовага онаси

Фотима МАЛИКОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Главташкентстрой»нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси коллективи бошқарма бошлиғининг ўринбосари А. Қ. Қосимовга опаси

Муқаддас Қосимовна ХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТВ

ЖУМА, 10. I

МТ I

9.00 «Время».
9.45 Концерт залида — мактаб ўқувчилари.
10.30 «Ёғоч одамчанинг тарихи». «Пиноккио» адабий-персонажининг яратилиш тарихи ҳақида телевизион ҳужжатли фильм.
10.50 Г. Веревка номли хизмат кўрсатган Украина Давлат академик халқ хорининг концерти.
11.25 «Кавказ тоғларида». Телевизион бадиий фильм.
12.25 ва 15.00 Янгиликлар.
15.20 «Эҳтиёж + тежамкорлик». Илмий-оммабоп фильм.
15.30 «Рус тили».
16.00 «Подмосковье қишлоқларининг бугуни ва эртанги куни».
16.30 «Жўра — минархарлик овчи». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5 ва 6-сериялар.
18.45 «Раис». Телевизион очерк.
19.00 Ичкиликбозликнинг зарари ҳақида илмий-оммабоп фильмлар.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Владимир Ильич номли завод Маданият саройининг духовой оркестри чалади.
19.45 Телефильмлар XI Бутуниттифоқ фестивалининг совриндор фильмлари.
20.15 Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати.
21.30 «Время».
22.05 Е. Подгайц. Скрипка ва оркестр ижроси учун концерт.
22.30 «Муаммолар — изланишлар —ечимлар».
24.00 «Дунё воқеалари».

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Қишлоқ пропагандистларининг ишлари». Ҳужжатли фильм.
9.35 «Мексикалик». Бадиий фильм.
11.00 «Малахит қутичасининг сирига доир».
11.30 Брежнев шаҳри чолғу ансамблининг концерти.
12.00 Мултипликацион фильмлар.
12.20 «Оркестр ижроси учун соло». Фильм-концерт.
12.55 Болалар учун фильм.
14.05 Инглиз тили.
14.35 Пермь Давлат хореографик билим юртининг концерти.
15.40 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун».
18.30 Янгиликлар.
18.45 Баскетбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги.
19.25 В. А. Гранаткин хотираси учун футбол бўйича халқаро ўсмирлар турнири.
20.05 Липецк ҳунар-техника таълими Маданият саройи «Калинка» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Совет композиторларининг асарларидан концерт.
21.30 «Время».
22.05 Тарихий фильмлар экрани. «Қонли тош». Бадиий фильм
23.20 Спорт кўрсатуви.

ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади.
18.45 «Тинчлик ва бунёдкорлик программаси». КПССнинг программ ҳужжатларини муҳокама қиламиз.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олишга бағишланган республика областлари телевизион фестивалининг якунловчи концерти. 1-қисм.
20.30 «Ахборот».
20.50 КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олишга бағишланган республика областлари телевизион фестивалининг якунловчи концерти (давоми).
21.30 Москва. «Время».
22.05 Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари IX Халқаро Тошкент кинофестивали олдидан. Кинокўрсатув.
23.05 «Бугун оламда нима гап?»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Редакция адреси:
700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.
Б—2019. Р—12509. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42.